

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SVITAVY

T. G. Masaryka 27

*ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
VERZE 7*

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV (VERZE PLATNÉ OD 1. 9. 2023)

SVITAVY 2023

OBSAH

<u>1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE</u>	4
<u>1.1. Název vzdělávacího programu</u>	4
<u>1.2. Údaje o škole</u>	4
<u>1.3. Zřizovatel školy</u>	4
<u>1.4. Platnost dokumentu</u>	5
<u>2.1. Historie školy</u>	6
<u>2.2. Úplnost a velikost školy</u>	6
<u>2.3. Podmínky školy</u>	6
<u>2.4. Charakteristika pedagogického sboru</u>	7
<u>2.5. Charakteristika žáků</u>	7
<u>2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků</u>	7
<u>2.7. Dlouhodobé projekty</u>	8
<u>2.8. Granty</u>	8
<u>3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU</u>	9
<u>3.1. Zaměření školy</u>	9
<u>3.2. Výchovné a vzdělávací strategie</u>	10
<u>3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	12
<u>3.4. Začlenění průřezových témat (1. – 5. ročník)</u>	13
<u>3.5. Začlenění průřezových témat (6. – 9. ročník)</u>	15
<u>3.6. Celoškolní projekty a třídní projekty</u>	16
<u>3.6.1. Projekty v jednotlivých ročnících</u>	16
<u>3.6.2. Pravidelné celoškolní projekty</u>	16
<u>4. ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN – VERZE PLATNÁ OD 1. 9. 2021</u>	17
<u>4.1. Tabulace učebního plánu</u>	17
<u>4.2. Poznámky k učebnímu plánu</u>	18
<u>5. UČEBNÍ OSNOVY</u>	19
<u>5.1. Český jazyk a literatura</u>	19
<u>5.2. Anglický jazyk</u>	46
<u>5.3. Matematika</u>	60
<u>5.4. Finanční gramotnost</u>	79
<u>5.5. Informatika</u>	83
<u>5.6. Prvouka</u>	95
<u>5.7. Přírodověda</u>	108
<u>5.8. Vlastivěda</u>	115
<u>5.9. Dějepis</u>	123
<u>5.10. Výchova k občanství</u>	130
<u>5.11. Metoda instrumentálního uvědomování</u>	145
<u>5.12. Fyzika</u>	150
<u>5.13. Chemie</u>	158
<u>5.14. Přírodopis</u>	164
<u>5.15. Zeměpis</u>	174
<u>5.16. Hudební výchova</u>	182
<u>5.17. Výtvarná výchova</u>	204
<u>5.18. Výchova ke zdraví</u>	222
<u>5.19. Tělesná výchova</u>	230
<u>5.20. Člověk a svět práce</u>	255
<u>5.21. Konverzace v anglickém jazyce</u>	271
<u>5.22. Německý jazyk (Další cizí jazyk)</u>	277

<u>5.22. Čeština jako druhý jazyk</u>	280
<u>5.23. Ruský jazyk (Další cizí jazyk)</u>	286
<u>6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY</u>	293
<u>6.1. Hodnocení žáků a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání</u>	293
<u>6.2. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost</u>	294

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Základní školy Svitavy, T. G. Masaryka 27 –
verze 7

1.2. Údaje o škole

Základní údaje o škole

Adresa: T. G. Masaryka 27, 568 02 Svitavy

Ředitel školy: Mgr. Jiří Sehnal, DiS

Právní forma: příspěvková organizace zřízená obcí

Telefon: 731 463 782

IČO: 49 32 82 55

Webové stránky školy: www.tgm-svitavy.cz

Identifikátor zařízení: 600 100 685

IZO – Základní škola: 049 328 255

– Školní družina: 117 800 589

– Školní jídelna základní školy: 002 890 267

1.3. Zřizovatel školy

Název zřizovatele: Město Svitavy

Sídlo zřizovatele: T. G. Masaryka 35, 568 02 Svitavy

IČO: 00 27 74 44

1.4. Platnost dokumentu

Tento dokument nabývá platnosti dnem 1. 9. 2023 (č. j. zstgm/ /2023).

Počátkem platnosti tohoto dokumentu zároveň končí platnost Školního vzdělávacího programu Základní školy Svitavy, T. G. Masaryka 27 (č. j. zstgm/407/2021).

Dodatek s modře upravenými úpravami nabyt platnosti dne 1. 9. 2020 (č. j. zstgm/393/2020).

Mgr. Jiří Sehnal, DiS.
ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Historie školy

Budova školy má více jak stoletou historii. Byla postavena z potřeb města. Ve městě chyběla střední škola, a tak v roce 1895 město rozhodlo o stavbě vyšší reálné školy. Základní kámen byl položen na jaře roku 1896 a slavnostní otevření se konalo 18. září 1897. V roce 1938 byla reálka změněna na osmileté gymnázium a během války se stala vyšší školou. Po skončení 2. světové války se začalo s přeměnou školy na gymnázium. Po vyhlášení jednotného školství v roce 1953 se budova stala základní školou. V průběhu dalších let došlo k několika důležitým stavebním úpravám školy. Byla provedena generální oprava budovy školy, včetně výměny oken a výstavby nové centrální kotelny. V období 1984-86 se uskutečnila oprava všech instalací, odpadů a střechy. Počátkem roku 1980 byla otevřena školní kuchyně a jídelna a v roce 1997 bylo slavnostně otevřeno nové víceúčelové hřiště s umělým povrchem pro míčové hry všeho druhu a atletiku. Došlo také k zásadní opravě fasády školy, díky které vynikl historický vzhled školy. V kronice je nazývána budova architektonickým klenotem. V září 2003 byla budova školy zapsána mezi kulturní památky České republiky.

2.2. Úplnost a velikost školy

Základní škola Svitavy, T. G. Masaryka 27 je úplnou základní školou s 1. i 2. stupněm. Poloha školy v centru města nedaleko autobusového nádraží je vhodná nejen pro svitavské žáky, ale i pro žáky, kteří dojíždějí z okolních vesnic. Počet dojíždějících žáků se každým rokem mění, zpravidla se jedná o jednu třetinu z celkového počtu žáků školy. Součástí školy jsou čtyři oddělení školní družiny pro 120 dětí a školní jídelna s kapacitou 1 000 jídel. Stravují se v ní nejen žáci školy, ale i žáci dalších základních a středních škol ve Svitavách.

2.3. Podmínky školy

Přestože škola je více než sto let stará, je ve velmi dobrém technickém stavu a velmi dobře vybavená vnitřním zařízením. Je zde třináct kmenových tříd, cvičná kuchyň a pět odborných učeben. Jedná se o jazykovou dílnu, učebnu přírodních věd, dílny a učebnu informatiky. Sklepní prostory byly využity k vybudování prostorných školních šaten se skříňkami. Pro vzdělávací práci v menších skupinách a pro volnočasovou činnost mohou posloužit též prostory studovny a čítárny. Pro činnost školní družiny slouží čtyři samostatné prostory, pro každé oddělení jedna místnost. Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Učitelé využívají učitelskou knihovnu. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány o nové.

Pro výuku tělesné výchovy slouží tělocvična a víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Hřiště slouží navíc k různým soutěžím a může jej využívat také sportu chtivá veřejnost. Tělocvičnu využívají v odpoledních a večerních hodinách k tréninkům a ke cvičení oddíly tělovýchovné jednoty a různé zájmové skupiny. Škola využívá tělocvičnu Šapito, která je umístěna na Svitavském stadionu.

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využívání informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Pro práci žáků je k dispozici multimediální učebna s projektorem, ozvučením a 3D tiskárnou. Pro

potřeby výuky má každý učitel k dispozici notebook, který mohou používat ve kterékoliv učebně. Učitelé mají k dispozici čtyři počítače ve sborovně, nebo počítače v učebnách, kde je interaktivní tabule nebo projektor. Všechny počítače jsou zapojeny do sítě s připojením na internet a počítačové přípojky jsou rozvedeny do všech učeben školy.

Na škole se také plně rozvíjí interaktivní výuka. Učitelé i žáci využívají šest interaktivních tabulí ActivBoard. Pro práci je též využívána sada tabletů, beebotů, ozobotů, dobíjecích stanic, stavebnic LEGO WeDo a LEGO Mindstorm.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Vyučovací proces je zajišťován učiteli, kteří mají pedagogické a odborné vzdělání. Výuka na 1. stupni je plně aprobovaná. Na 2. stupni je většina předmětů vyučována plně aprobovaně. Pedagogický sbor je složený ze zkušených i začínajících učitelů. Potěšitelný je fakt, že mezi pedagogickými pracovníky jsou zastoupeni muži. Učitelé pravidelně navštěvují různé doškolovací a vzdělávací kurzy a doplňují si tak vzdělání o nové poznatky. Výuku anglického jazyka zajišťují učitelé, kteří absolvovali studium v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

2.5. Charakteristika žáků

Kromě žáků ze Svitav tvoří významnou část žáci dojíždějící z okolních vesnic. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. Pravidelně ve škole pracujeme se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Každý z nich má na základě doporučení PPP nebo SPC vypracován vlastní individuální vzdělávací plán, příp. podpurný vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Spolupráce probíhá na několika úrovních:

- Pravidelně jsou zákonní zástupci informováni o výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronické žákovské knížky.
- Čtyřikrát až pětkrát ročně jsou zákonní zástupci seznamováni s prospěchem a chováním svých dětí na konzultačních hodinách. Zde dochází k bližšímu kontaktu mezi nimi a učitelem a navázání důvěrnějšího vztahu. K vzájemnému rozhovoru je i více času a zákonní zástupci se mohou dostavit ke konzultaci v době, která jim nejlépe vyhovuje.
- Na třídních schůzkách jsou zákonní zástupci seznamováni s činností školy a výsledky ve výchově a prospěchu.
- Pravidelné konzultační hodiny s výchovným poradcem jsou zaměřeny především k volbě povolání, ale nejen k ní. Také při prospěchových, kázeňských, ale i jiných problémech je výchovný poradce připraven poradit a situaci řešit.
- Zákonní zástupci mají také možnost navštívit vyučovací hodinu, která je zajímavá. Mohou tak sledovat přístup učitele, ale i práci svého dítěte ve vyučování.
- Ze zákonných zástupců žáků jsou jejich mluvčí zvoleni do Školské rady a Sdružení přátel školy. Na pravidelných schůzkách jsou vedením školy informováni o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji školy. Zákonní zástupci se též vyjadřují

k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí a svými podněty a návrhy ovlivňují činnost školy.

- O celkové činnosti školy je široká veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy.

2.7. Dlouhodobé projekty

Dlouhodobou prioritou školy je osobnostní rozvoj jejich žáků. Za tímto účelem škola realizuje spolupráci s vzdělávacími institucemi na vnitrostátní i mezinárodní úrovni.

Škola podporuje osobnostní výchovu pomocí Metody instrumentálního uvědomování. Výuka probíhá od 3. až 7. ročníku a vede ji jeden z vyškolených lektorů MIU.

Škola vytváří podmínky pro využívání volného času svých žáků. Proto ve škole pracují různé kroužky, jejichž charakter je určován zájmem dětí. Nabídka kroužků se průběžně obměňuje.

Ve škole běží program EVVO, v jehož rámci třídíme odpady – papír, plasty a tetrapakové krabičky. Při svozu tohoto odpadu spolupracujeme s LIKO Svitavy.

2.8. Granty

Škola se aktivně podílí na projektech vypisovaných nejen MŠMT, ale i soukromými či polosoukromými subjekty (ČEZ – Projekt Otevřený dvůr)). Pečlivým výběrem projektů škola řeší aktuální prostor pro rozvoj i vlastní akcentovaná témata (osobnostní rozvoj žáka nebo rozvoj metod např.). V posledních letech škola realizuje velké množství projektů. Pravidelně je zapojena do cca 9 projektů ročně.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program Základní školy Svitavy, T. G. Masaryka 27 vychází z obecných cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z analýzy možností a schopností pedagogického sboru. Navazuje na tradice školy a klade důraz na principy humanistické pedagogiky. Školní vzdělávací program je zaměřen na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince, cíleně se nespecializuje humanitním ani přírodovědným směrem. Základním posláním školy je všestranně vychovávat a vzdělávat žáky ve věku 6–15 let.

3.1. Zaměření školy

I když je naše škola převážně všeobecně zaměřená, přesto bychom rádi věnovali větší pozornost výuce mateřského jazyka a matematiky, anglického jazyka, tělesné výchovy a osobnostní výchovy (zde pomocí předmětů Výchova k občanství a Metoda instrumentálního uvědomování).

Naší snahou je vyučovat aprobovaně jak anglický jazyk, tak i jazyk německý a ruský (oba jako druhý cizí jazyk). Žáci jsou vedeni k jeho praktickému využívání, důraz je kladen na schopnost komunikace v běžných situacích. Za tímto účelem jsme akcentovali výuku anglického jazyka vznikem předmětu Konverzace v anglickém jazyce, který bude realizován na druhém stupni školy. Naší snahou je též snížit množství žáků v hodině Anglického jazyka na 10-12, aby mohla být výuka individuálnější.

Vzhledem k tomu, že naše škola využívá kvalitně vybavenou počítačovou učebnu a že na škole pracují dostatečně kvalifikovaní pedagogové, začali jsme s předmětem informatika již od roku 2021 a proto budeme této oblasti věnovat zvýšenou pozornost. Termín počítačová gramotnost bereme v širokém kontextu od bezpečnosti přes užitnost až po smysluplnou pracovní naplněnost při práci na počítači.

Tělesná výchova a sport patří dlouhodobě k našim prioritám. Pro nejmenší žáky jsou ve škole zavedeny volejbalové přípravky, vyučují se pohybové hry na prvním i druhém stupni, žáci jsou vedeni k takové pohybové aktivitě, která do budoucna vytváří pozitivní návyk na aktivní trávení volného času.

Vzdělanost žáků je samozřejmě dána schopností spisovně se vyjadřovat v mateřském jazyce, zvládat základní matematické operace. Naším hlavním cílem je připravit žáky na studium na středních školách. Proto klademe důraz na kvalifikovanost učitelů, a to jak po stránce odborné, tak i pedagogické. Svým zaujetím pro obor a profesionálním přístupem ve výuce motivují učitelé žáky k aktivnímu a zodpovědnému přístupu ke studiu a pěstují v nich radost z poznávání nových informací. K tomu přispějí rozmanité formy a metody výuky, které jsou ve ŠVP dále přesněji specifikovány.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy ve výuce i mimo ni.

KOMPETENCE	STRATEGIE
<p>K UČENÍ Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává smysl a cíl učení ▪ pracuje se získanými informacemi ▪ chápe smysl celoživotního vzdělávání ▪ pro učení vybírá vhodné způsoby a metody ▪ posuzuje vlastní pokrok 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků ☐ zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami ☐ sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok ☐ umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce ☐ zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění
<p>K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná a pochopí problém ▪ samostatně řeší problémy a volí jejich vhodné způsoby řešení ▪ vyhledává informace vhodné k řešení problému ▪ kriticky myslí, je schopen obhájit svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úkoly rozvíjející tvořivost ☐ vedeme žáky k plánování úkolů a postupů ☐ vybízíme žáky, aby kladli otázky směřující k řešení problému ☐ zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami ☐ umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
<p>KOMUNIKATIVNÍ Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá komunikativní dovednosti ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění ▪ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory ▪ naslouchá promluvám druhých lidí ▪ obhájí svůj názor a vhodně argumentuje 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků ☐ zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují ☐ vybízíme žáky, aby kladli otázky ☐ zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků ☐ umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
<p>SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ efektivně spolupracuje ve skupině při řešení úkolů ▪ oceňuje zkušenosti druhých lidí ▪ přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů ▪ vytváří si pozitivní představu o sobě samém 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují ☐ projevujeme vůči každému žákovi očekávání úspěchu ☐ zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků ☐ vedeme žáky ke spolupráci a toleranci
<p>OBČANSKÉ Na konci základního vzdělávání žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků

<ul style="list-style-type: none"> ▪ je si vědom svých práv i povinností ▪ chápe základní principy zákonů a společenských norem ▪ projevuje pozitivní postoj ke kulturnímu, historickému a přírodnímu dědictví a podílí se na jeho ochraně ▪ respektuje přesvědčení druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků ☐ předkládáme potřebné studijní materiály a zdroje ☐ zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění
<p>PRACOVNÍ <i>Na konci základního vzdělávání žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce ☐ předkládáme potřebné materiály a zdroje (pomůcky jsou žákům dostupné a v dostatečném počtu) ☐ vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky jejich práce ☐ zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.“

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s přiznanými opatřeními prvního až pátého stupně.

Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště naší školy je koordinováno výchovným poradcem. Školní poradenské pracoviště tvoří dále speciální pedagog*, psycholog*, metodik prevence a asistenti*.

* Platí v případě, že jsou tyto pozice na škole zřízeny.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel a koordinátor inkluze ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s ostatními pracovníky ŠPP a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Pověřený pracovník ŠPP zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem, případně dalšími pracovníky ŠPP.

3.4. Začlenění průřezových témat (1. – 5. ročník)

Průřezová témata	Tem. okruhy průřezových témat		Ročníky 1. - 5.				
			1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	I/1	Rozvoj schopností poznávání	Čsp, Pr, Tv, M, Hv, Vv, Čj	Tv, M, Hv, Vv, Čj	Tv, M, Hv	Čsp, Tv, Hv, Čj	Př, Tv, Hv
	I/2	Sebepoznání a sebepojetí	Pr			Čsp, Tv, MIU	Př, Tv, Čj, MIU
	I/3	Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Vv	Tv	Čsp, Tv, Vv	Tv	Př, Čsp, Tv, Vv
	I/4	Psychohygiena			Pr	Č, Tv, MIU	Tv, Hv, MIU
	I/5	Kreativita	Čsp, Hv	Čsp, Hv	Čsp, Pr, Hv, Čj	Čsp, Tv, M	Čsp, Tv, M, Hv
	II/1	Poznávání lidí	Tv	Pr, Tv, Čj	Pr, Tv	Tv, MIU	Tv, MIU
	II/2	Mezilidské vztahy	Čj, Tv	Pr, Tv	Čsp, Pr, Tv	Tv, MIU	Čsp, Tv, MIU
	II/3	Komunikace	Čj, Tv, M	Čsp, Tv, M	Čj, Čsp, Pr, Tv, Aj	Tv, Aj, MIU	Tv, Aj, Vv, MIU
	II/4	Kooperace a kompetice		Čj		Tv	Tv
	III/1	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj	Pr, Vv		Př, Čsp, Tv, M, Vv, MIU	Př, Čsp, Tv, M, Vv, MIU
	III/2	Hodnoty, postoje, praktická etika		Pr	Čsp	Př, Tv, MIU	Př, Čsp, Tv, MIU
Výchova demokratického občana (VDO)	1	Občanská společnost a škola	Pr,		Pr, Čj	VI, Čsp	VI, Čsp
	2	Občan, občanská společnost a stát			Pr	VI	VI, Čj
	3	Formy, participace občanů v politickém životě				VI	VI
	4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI, MIU	VI, MIU
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEG)	1	Evropa a svět nás zajímá				Aj	VI, Aj
	2	Objevujeme Evropu a svět					VI, Aj
	3	Jsme Evropané		Pr			VI
Multikulturní výchova (MUV)	1	Kulturní diference		Čsp		Vv, Čj, MIU	MIU
	2	Lidské vztahy	Pr,				
	3	Etnický původ		Čsp, Pr			VI
	4	Multikulturalita			Čsp		
	5	Princip sociálního smíru a solidarity					
Environmentální výchova (EV)	1	Ekosystémy			Pr	Př	
	2	Základní podmínky života				Př	Př
	3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pr	Pr			Př

	4	Vztah člověka k prostředí	Čsp, Pr, Vv	Čsp, Pr	Čsp, Pr	Př, Čsp	Př, Čsp
Mediální výchova (MEV)	I/1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Vv		MIU	Inf, Vv, Čj, MIU
	I/2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Inf
	I/3	Stavba mediálních sdělení					
	I/4	Vnímání autora mediálních sdělení			Vv	Vv	
	I/5	Fungování a vliv médií ve společnosti					
	II/1	Tvorba mediálních sdělení					
	II/2	Práce v realizačním týmu					

3.5. Začlenění průřezových témat (6. – 9. ročník)

Průřezová témata	Tem. okruhy průřezových témat		Ročníky 6. - 9.			
			6.	7.	8.	9.
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	I/1	Rozvoj schopností poznávání	M, Vv, Vz, F, Aj, Př, D, Tv, MIU	M, Vv, F, Př, D, Tv, MIU	M, F, Př, D, Tv, Ch, MIU Fg	M, Vz, F, Př, D, Vo, Tv, Ch
	I/2	Sebezpoznání a sebezpojetí	Vo, MIU	Čj, MIU	Př, Vo, MIU	Vz
	I/3	Seberegulace a sebeorganizace	Vv, Vz, Př, Tv	Tv	Př, Vo, Tv	Vz, Tv
	I/4	Psychohygiena	Vz	Hv	Vo	
	I/5	Kreativita	M, Hv, Vo, Tv	M, Vv, Hv, Tv	M, Vv, Hv, Vo, Tv, Čj	M, Vz, Hv, Tv
	II/1	Poznávání lidí	Vz, Tv, Čj	Čj	Vo, Čj	Vv, Vz, Čj
	II/2	Mezilidské vztahy	Vz, Tv, Čj, MIU	Aj, Tv, Čj, MIU	Vo, Tv, Čj, MIU	Vz, Tv, Čj
	II/3	Komunikace	Vz, Aj, Čj, MIU	Hv, Aj, Čj, MIU	Hv, Aj, Vo, MIU, Fg	Vv, Vz, Hv, Aj
	II/4	Kooperace a kompetice	Vz		Vv, Vo, Tv	Vz, Tv
	III/1	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Vz, Čj		M, Vo, Ch, Fg	M, Hv, Ch
	III/2	Hodnoty, postoje, praktická etika	Vz	Čj	Vo	Vz,
Výchova demokratického občana (VDO)	1	Občanská společnost a škola	Vo, MIU	MIU	Čj, MIU	
	2	Občan, občanská společnost a stát		Vo		Z, Vz, Vo, Čj
	3	Formy, participace občanů v politickém životě		Vo	Z	
	4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, Tv	Tv	Tv	Vo, Tv
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEG)	1	Evropa a svět nás zajímá	Z, Aj	Z, Aj, Čj	Vv, Hv, Aj, Čj	Z, Vz, F, Aj, Čj
	2	Objevujeme Evropu a svět	Z, Aj	Z, Aj	Hv, Aj, Inf, Čj	Aj, Inf, Vo
	3	Jsme Evropané	Aj, D	Z, Aj, D	Hv, D	Vz, D, Vo
Multikulturní výchova (MUV)	1	Kulturní diference	Hv, Tv, KAJ	Hv, Tv	Aj, Př, Tv	Hv, Tv, Čj
	2	Lidské vztahy	Vz, Hv	Hv, A	Z, Hv, Př, Vo	
	3	Etnický původ	Vz, Čj	Čj	Z, Aj, Př, Vo	D, Čj
	4	Multikulturalita	Aj	Aj	Z, Hv, Inf	
	5	Princip sociálního smíru a solidarity	Vz		Př, Vo	F
Environmentální výchova (EV)	1	Ekosystémy	Z, Př	Př	Z, Př, Ch	Př, Ch
	2	Základní podmínky života	Vz, Př	Př	Z, F, Př, Čj, Ch	F, Př, Ch
	3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z, Př, Čsp	Aj, Př	Z, F, Př, D, Ch, Čj, Čsp	F, Př, Ch
	4	Vztah člověka k prostředí	Z, Př	Aj, Př	Vv, Z, Př, Ch	Z, Vz, F, Př, Vo, Ch
Mediální výchova (MEV)	I/1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Př, Čj, Vz, MIU	Př, MIU	Př, Inf, MIU, Fg	Př, Vo, Čj
	I/2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Př, Inf	Př	Př, Inf	Př,
	I/3	Stavba mediálních sdělení	Čj	KAJ	KAJ	KAJ
	I/4	Vnímání autora mediálních sdělení	Vv			Vv
	I/5	Fungování a vliv médií ve společnosti	Vz		Aj	Vz, Vo, Čj
	II/1	Tvorba mediálních sdělení	Inf	KAJ	Př, Inf, Tv	Př, Tv, Čj
	II/2	Práce v realizačním týmu	Aj	Aj	Aj, Př	Aj, Př, Čj

3.6. Celoškolní projekty a třídní projekty

Projekty jsou rozšiřujícím učivem a probíhají dle možností školy a pedagogického sboru, v optimálním případě každoročně.

3.6.1. Projekty v jednotlivých ročnících

Projekty jako Společenstva lesů, vod, polí a domova, Den pro zdraví, Den Země aj. probíhají během školního roku a jsou plně v kompetence garanta projektu a vyučujícího v dané třídě. Nabídka se každoročně proměňuje dle aktuální potřeby školy.

Mezi pravidelné celoškolní projekty patří též pravidelné kurzy jako Kurz krizové připravenosti (4. ročník), Exkurze Praha v 5. ročníku, Adaptační kurz (6. ročník), Lyžařský kurz (7. ročník), kurz Škola jinak, který kombinuje školu v přírodě, osobnostní rozvoj a podporu cizích jazyků (8. třída), Expedice Praha v 8. ročníku a projekt Holocaust (9. ročník).

3.6.2. Pravidelné celoškolní projekty

Celoškolní projekty jsou aktivity, do nichž je zpravidla celá škola a to jak v době školního vyučování, tak v období mimo vyučování. Jde o Dětský den na prvním a na druhém stupni, Předvelikonoční zážitkové dopoledne, Adventní sobota nebo Divadelní cyklus pro žáky druhého stupně.

4. ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN – VERZE PLATNÁ OD 1. 9. 2021

4.1. Tabulace učebního plánu

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory	zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	min.	sk.	6.	7.	8.	9.	min.	sk.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	7+1	6+2	7	7	6+1	33	37	4+1	4+1	3+2	4+1	15	20
	Anglický jazyk	Aj	1	1	3	3	3	9	11	3	3	3	3	12	12
	Další cizí jazyk	Nj/Rj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	6	6
	Konverzace v Aj	KAJ	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	4
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	25	4	4+1	4+1	3+1	15	19
	Finanční gramotnost	Fg										1			
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf	0	0	0	1	1	2	2	1	1	1	1	4	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prv	2	2	2	0	0	11							
	Přírodověda	Přír	0	0	0	1	2		13						
	Vlastivěda	Vl	0	0	0	1+1	1+1								
Člověk a společnost	Dějepis	D						0	3	1	2	1	2	10	12
	Výchova k občanství	Vo								1	1	1	1		
	Metoda instrumentálního uvědomování	MIU			1	1	1			1	1	0	0		
Člověk a příroda	Fyzika	F								1+1	2	2	1		
	Chemie	Ch								0	0	1+1	1		
	Přírodopis	Př								1+1	2	2	1	20	23
	Zeměpis	Z								2	1	1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	12	1	1	1	1	9	9
	Výtvarná výchova	Vv	1	2	1	2	1			1	2	0	2		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Vz	0	0	0	0	0	10	10	1	0	0	1	10	10
	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2			2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Čsp	1	1	1	1	1	5	5	1	0	1	1	3	3
Průřezová témata jdou celým spektrem předmětů								P						P	
Disponibilní časová dotace (v tabulce červeně)			3	4	2	3	4	11	16	5	4	9	6	18	24
Časová dotace			21	22	23	26	26	118	118	29	29	32	32	122	122
Max poč. hodin (ŠZ § 26)			22	22	26	26	26			30	30	32	32		
Min. počet hodin (RVP 7.1)			18	18	22	22	22			28	28	30	30		

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

- Průřezová témata jdou celým spektrem předmětů.
- Disponibilními hodinami jsou posíleny především předměty, kterými se chce škola profilovat. Disponibilní předměty jsou vyznačeny červeně. Jde o nově vzniklé předměty Konverzace v anglickém jazyce (2. stupeň) a předmět Metoda instrumentálního uvědomování (3. – 7. třída)
- Volitelnost je zachována u druhého cizího jazyka, kde je nabízena v 8. ročníku možnost německý jazyk a ruský jazyk.
- Nejvýraznější změnou, kterou tento školní vzdělávací plán přináší je nové nastavení vyučovacího předmětu Informatiku. Vzhledem k rozšíření hodinové dotace o tři ročníky bude tento ŠVP nabíhat postupně. Konkrétně bude tento školní vzdělávací plán platný ve školním roce 2021/2022 pro ročníky 1. – 4. a 6. ročník. Ve školním roce 2022/2023 bude platný pro ročníky 1. – 7. Ve školním roce 2023/2024 bude platný i pro 8. ročník a v následujícím roce (2024/2025) bude platný pro všechny ročníky.
  - Pro ročníky, kde zatím neplatí tento ŠVP bude platit původní Školní vzdělávací program Základní školy Svitavy, T. G. Masaryka 27 - verze 5 (č. j. zstgm/393/2020).
  - Žáci 6. ročníku ve školním roce 2021/2022 budou mít učivo předmětu Informatika upravené z důvodu absence hodiny Informatiky ve 4. ročníku a jiné náplně předmětu Informatiku v ročníku 5. Vyučující se zaměří na nejpodstatnější dovednosti, které budou potřebovat v následujících ročnících v předmětu Informatika.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Časové a organizační vymezení předmětu

Jedná se o předmět povinný, promítající se do mnoha dalších předmětů, zejména v literární části je úzce spjat s vyučovacím předmětem dějepis. Jeho výuka probíhá v této týdenní časové dotaci:

1. ročník	7 hodin + 1 hodina disponibilní
2. ročník	6 hodin + 2 hodina disponibilní
3. ročník	7 hodin
4. ročník	7 hodin
5. ročník	6 hodin + 1 hodina disponibilní
6. ročník	4 hodin + 1 hodina disponibilní

7. ročník	4 hodin + 1 hodina disponibilní
8. ročník	3 hodin + 2 hodina disponibilní
9. ročník	4 hodin + 1 hodina disponibilní

Disponibilní hodina slouží k procvičování učiva a k praktickému nácviku některých dovedností. Součástí výuky jsou návštěvy knihovny, sledování vhodných kulturních pořadů, exkurze, jež napomáhají realizaci některých očekávaných výstupů.

Výuka je realizována pomocí efektivních metod, které slouží jako prostředek k utváření daných kompetencí a výstupů.

Průřezová témata

Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk úzce spolupracuje se všemi předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení;
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**ROČNÍK: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (ČJL-3-1-02).	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - _praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - _praktické naslouchání věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (ČJL-3-1-03) - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (ČJL-3-1-06)	<p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - _praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - _vyjadřování závislé na komunikační situaci - _základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV II/1 OSV II/3
<ul style="list-style-type: none"> - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (ČJL-3-1-04) - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (ČJL-3-1-05)	<p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (ČJL-3-1-07) - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (ČJL-3-1-11)	<p><u>komunikační žánry:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - _pozdrav - _oslovení - _omluva - _prosba - _vypravování	

	- dialog na základě obrazového materiálu	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (ČJL-3-1-08) - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev (ČJL-3-1-09) 	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - přípravné období psaní – uvolňovací cviky, příprava k psaní písmen - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy, význam slov - přípravné období čtení - postupné poznávání hlásek a písmen - psaní malých a velkých písmen - opis a přepis písmen, slabik, slov a krátkých vět - psaní snadných a foneticky jasných slov podle diktátu 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (ČJL-3-3-01) - vyjadřuje své pocity z přečteného textu (ČJL-3-3-02) - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (ČJL-3-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka 	OSV II/3 OSV III/1

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
ROČNÍK: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (ČJL-3-1-02). 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - _praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - _věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - _praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) 	<p>OSV II/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (ČJL-3-1-03) 	<p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - _věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - _vyjadřování závislé na komunikační situaci - _základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 	
<ul style="list-style-type: none"> - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (ČJL-3-1-04) - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (ČJL-3-1-05) - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (ČJL-3-1-06) 	<ul style="list-style-type: none"> - _mluvený projev - _základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - <u>komunikační žánry:</u> - _pozdrav - _oslovení - _vypravování - _dialog na základě obrazového materiálu - _telefonický rozhovor 	

<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (ČJL-3-1-07) 	<ul style="list-style-type: none"> - __přání - __pozdávka - __dopis 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (ČJL-3-1-08) - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev (ČJL-3-1-09) - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (ČJL-3-1-10) - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (ČJL-3-1-11) 	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - __technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - <u>žánry písemného projevu:</u> - __adresa - __blahopřání 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - __sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - __abeceda a písmo - __samohlásky, souhlásky, slabikotvorné hlásky - __tvrdé a měkké souhlásky - párové souhlásky 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná (ČJL-3-2-02) - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (ČJL-3-2-03) - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (ČJL-3-2-04) - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (ČJL-3-2-05) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná <p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slovní druhy, tvary slov 	OSV I/1

<ul style="list-style-type: none"> - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (ČJL-3-2-06) 	<p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - __věta jednoduchá a souvětí 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (ČJL-3-2-07) 	<ul style="list-style-type: none"> - __věta oznamovací, rozkazovací, tázací, práci 	
<ul style="list-style-type: none"> - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (ČJL-3-2-08) 	<p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - __psaní y/ý a i/í po tvrdých a měkkých souhláskách - __slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - __psaní souhlásek uvnitř a na konci slov 	
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (ČJL-3-3-01) - vyjadřuje své pocity z přečteného textu (ČJL-3-3-02) - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (ČJL-3-3-03) - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (ČJL-3-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - __poslech literárních textů - __zážitkové čtení a naslouchání - __tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - __základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka; kniha, čtenář; rým, přirovnání 	OSV II/4

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
ROČNÍK: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (ČJL-3-1-02). 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - __věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé a uvědomělé čtení s porozuměním - výrazné čtení - tiché čtení - __věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 	<p>OSV III/1 VDO 1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (ČJL-3-1-03) - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (ČJL-3-1-06) - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (ČJL-3-1-04) - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (ČJL-3-1-05) - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (ČJL-3-1-07) - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (ČJL-3-1-11) 	<p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - __praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - __vyjadřování závislé na komunikační situaci - <u>komunikační žánry:</u> - __oznámení - __vypravování 	<p>OSV II/3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (ČJL-3-1-10) 	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - žánry písemného projevu: - __adresa - __blahopřání - __pozdrav z prázdnin 	

	<ul style="list-style-type: none"> - _omluvenka - _zpráva, oznámení, vzkaz - _pozvánka - _dopis - _popis - _vypravování 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - _sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná (ČJL-3-2-02) - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (ČJL-3-2-03) 	<p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - _slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, citově zbarvená, spisovná, nespisovná 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (ČJL-3-2-04) - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (ČJL-3-2-05) 	<p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _slovní druhy - _tvary slov 	
<ul style="list-style-type: none"> - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (ČJL-3-2-06) - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (ČJL-3-2-07) 	<p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - _věta jednoduchá a souvětí - _druhy vět 	
<ul style="list-style-type: none"> - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve 	<p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - _psaní y/ý a i/í po obojetných souhláskách uvnitř slov 	

<p>vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (ČJL-3-2-08)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (ČJL-3-3-01) - vyjadřuje své pocity z přečteného textu (ČJL-3-3-02) - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (ČJL-3-3-03) - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (ČJL-3-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - _poslech literárních textů - _zážitkové čtení a naslouchání - _tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - _základní literární pojmy - literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<p>OSV I/5</p>

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
ROČNÍK: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (ČJL-5-1-01) - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (ČJL-5-1-02) - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (ČJL-5-1-03) - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-5-1-04) - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05) - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-5-1-06) - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (ČJL-5-1-07) - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (ČJL-5-1-08) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační žánry: - pozdrav - oslovení - omluva - prosba - vzkaz - zpráva - oznámení - vypravování - dialog na základě obrazového materiálu - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 	<p>OSV I/1 MUV 1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo 	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) 	

<p>písemný projev s dodržением časové posloupnosti (ČJL-5-1-10)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písenný projev, formální úprava textu) - žánry písenného projevu: - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin - omluvenka - zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz - dopis - popis - vypravování 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (ČJL-5-2-01) - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (ČJL-5-2-04) - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slova a pojmy, význam slov - __slova spisovná a nespisovná - __slova citově zabarvená - __slova jednoznačná a mnohoznačná - __antonyma, synonyma, homonyma - __stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) 	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-03) 	<p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slovní druhy - __tvary slov - __podstatná jména - __rod, číslo, pád a vzor - __skloňování podstatných jmen - __slovesa - __tvar určitý a neurčitý - __tvary jednoduché a složené - __časování sloves 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05) - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06) 	<p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - __věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	

<ul style="list-style-type: none"> - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (ČJL-5-2-07) 		
<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08) - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09) 	<p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - __lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s podmětem) - __vyjmenovaná slova – upevnění učiva 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (ČJL-5-3-01) - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (ČJL-5-3-02) - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (ČJL-5-3-03) - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (ČJL-5-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - __poslech literárních textů - __zážitkové čtení a naslouchání - __tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - __základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<p>OSV I/4 MUV 1</p>

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
ROČNÍK: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (ČJL-5-1-01) - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (ČJL-5-1-02) - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (ČJL-5-1-03) - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-5-1-04) - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05) - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-5-1-06) - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (ČJL-5-1-07) - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (ČJL-5-1-08) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci <p>- <u>komunikační žánry</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav - oslovení - omluva - prosba - vzkaz - zpráva - oznámení - vypravování - dialog na základě obrazového materiálu - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), 	<p>OSV I/2</p>

	mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
<ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) 	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - <u>žánry písemného projevu:</u> - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin - omluvenka - zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz - inzerát - dopis - popis - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) - vypravování - práce s osnovou - reprodukce textu 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02) - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - __stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných tvrdých a měkkých) - i/í a y/ý po obojetných souhláskách 	VDO 2
<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-03) 	<p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slovní druhy - __tvary slov - __podstatná jména - __přídavná jména 	

	<ul style="list-style-type: none"> - <u> </u> slovesa - <u> </u> zájmena - <u> </u> číslovky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05) - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06) - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (ČJL-5-2-07) - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09) 	<p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u> </u> věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice - <u> </u> podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u> </u> základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem) 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (ČJL-5-3-01) - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (ČJL-5-3-02) - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (ČJL-5-3-03) - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (ČJL-5-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u> </u> poslech literárních textů - <u> </u> zážitkové čtení a naslouchání - <u> </u> tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - <u> </u> základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	MEV I/1

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - __ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - jazykové příručky 	MUV 3
<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká slova (ČJL-9-2-01) 	<p>zvuková podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02) 	<p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ slovní zásoba - význam slova, homonyma, synonyma - způsoby tvoření slov 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) 	<p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06) 	<p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy 	
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) 	<p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ lexikální, morfologický, syntaktický 	
<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04) - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>mluvený a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika 	OSV II/3

<p>jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05)</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10) 	<p>mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (výpisek, soukromý a úřední dopis, pozvánka) 	
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (ČJL-9-1-06) - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu (ČJL-9-1-08) 	<p>čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - __čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), zážitkové 	<p>MEV I/1,3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - __přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu <p>způsoby interpretace literárních a jiných děl</p>	<p>OSV II/1, 2 OSV III/2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02) - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (ČJL-9-3-06) 	<p>literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - __poezie, próza, drama - typické žánry a jejich představitelé 	<p>OSV III/1 MUV 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích (ČJL-9-3-09) 	<p>průběžně</p>	

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05)	JAZYKOVÁ VÝCHOVA tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> - __slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02)	slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> - __slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby - slohové rozvrstvení slovní zásoby	VMEG 1
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07)	pravopis <ul style="list-style-type: none"> - __lexikální, morfologický, syntaktický	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)	skladba <ul style="list-style-type: none"> - __rozvíjející větné členy, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09) - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10)	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA písemný projev komunikační žánry: <ul style="list-style-type: none"> - __strukturovaný životopis - __žádost - __objednávka - __charakteristika	OVS I/2 OSV II/1, 2
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního	LITERÁRNÍ VÝCHOVA tvořivé činnosti s literárním textem	

<p>nebo filmového představení a názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03)</p>	<p>- záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramtizace</p>	
<p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07)</p>	<p>literární druhy a žánry - žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury</p>	
<p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02)</p>	<p>základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)</p>	

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03)	JAZYKOVÁ VÝCHOVA tvorosloví - __slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	VMEG 2
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07)	pravopis - __lexikální, morfologický, syntaktický	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)	skladba - __věta, souvětí	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08)	obecné poučení o jazyce - __čeština, skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové)	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02)	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA písemný projev, naslouchání a čtení - __subjektivně zbarvený popis (kritické naslouchání - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího) - úvaha (kritické čtení - analytické, hodnotící; čtení prožitkové)	OSV I/2 OSV II/1 OSV II/3 VDO 1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (ČJL-9-1-01)	písemný projev a čtení - __výklad (věcné čtení - studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)	EV 3
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA základy literární teorie a historie	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05) 	<ul style="list-style-type: none"> - literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) 	
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04) 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07) 	<p>literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury 	

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08)	JAZYKOVÁ VÝCHOVA obecné poučení o jazyce - jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	OSV I/1
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03)	tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)	skladba - stavba věty, souvětí	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07)	pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03)	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA naslouchání - kritické naslouchání (manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), věcné naslouchání (soustředěné, aktivní)	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07) - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08)	mluvený a písemný projev - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse, teze	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	

<p>- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (ČJL-9-3-08)</p>	<p>způsoby interpretace literárních a jiných děl, literární druhy a žánry</p>	
<p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07)</p>	<p>literární druhy a žánry žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury</p>	

5.2. Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

K nácviku a rozvoji řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků a úrovni vědomostí.

Výuka anglického jazyka na 1. stupni se snaží o probuzení zájmu o studium a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury anglicky mluvících zemí.

Důraz je kladen na audio-orální procvičování jazykových jevů, postupuje se od poslechu s porozuměním přes dovednost ústně se vyjadřovat ke čtení a písemnému vyjádření.

Formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou.

Učivo 2. stupně navazuje na učivo 1. stupně, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů.

Požadavky na vzdělávání vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Časové a organizační vymezení předmětu

Jedná se o předmět povinný od 1. do 9. ročníku s týdenní dotací:

1. ročník	1 hodina
2. ročník	1 hodina
3. ročník	3 hodiny
4. ročník	3 hodiny
5. ročník	3 hodiny
6. ročník	3 hodiny
7. ročník	3 hodiny
8. ročník	3 hodiny
9. ročník	3 hodiny

Při výuce se střídají různé metody a formy jazykové výuky, které vycházejí jak z výukových cílů, tak z věkových zvláštností dětí. Individuální péči a pozornost věnujeme žákům s SPU. Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků a poslech s porozuměním. S novými gramatickými jevy se žáci seznamují především na praktických příkladech.

Velikost a složení skupin druhém stupni se snažíme upravit tak, aby bylo přizpůsobeno žákům na míru, zvyšovalo jejich efektivitu vzdělávání, vnitřní motivaci a mohlo docházet k co největšímu prostoru pro individuální rozvoj žáka. Předpokládá se úzká spolupráce vyučujících Konverzace v anglickém jazyce a Anglického jazyka.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk, Matematika, Informatika, Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně (CJ-3-1-01) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04)	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základní výslovnostní návyky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblekání, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, zvířata)	OSV II/3

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně (CJ-3-1-01) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-03) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04) - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení (CJ-3-1-05)	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>- __základní výslovnostní návyky</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>- __základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>- __domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), zvířata</p>	OSV II/3

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně (CJ-3-1-01) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-03) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04) - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení (CJ-3-1-05) - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy (CJ-3-1-06)	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základní výslovnostní návyky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - __základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, lidské tělo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), zvířata	OSV II/3

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-5-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-3-02) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (CJ-5-4-01)	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV II/3 VMEG 1

- vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02)		
---	--	--

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (CJ-5-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-3-02) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, volný čas, povolání, nákupy, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, příroda <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<p>OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2</p>

a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (CJ-5-4-01) - vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02)		
--	--	--

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	<p>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, volný čas, zdraví, jídlo, nákupy, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>MLUVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<p>OSV I/1 OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3 MUV 4 MEV II/2</p>

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03) 	<p>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, volný čas, zdraví, jídlo, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>MLUVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>OSV II/2 OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3 MUV 2 MUV 4 EV 3 EV 4 MEV II/2</p>

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03) 	<p>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, zdraví, obec, dopravní prostředky, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>MLUVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 MUV 1 MUV 3 MEV I/5 MEV II/2</p>

PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	<p>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>MLUVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<p>OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 MEV II/2</p>

5.3. Matematika

Charakteristika předmětu

1. stupeň

1. období

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Po celé první období se v matematice vznikají *základy počítání z paměti*. Zájem žáků o počítání z paměti se dobře probouzí vhodnou motivací, spojováním řešení slovních úloh s individuálními činnostmi, častým vymýšlením slovních úloh žáky samotnými a poznáním, že je v jejich schopnostech úlohy řešit.

2. období

V celém 2. období jsou žáci ve výuce matematiky podněcováni k sebedůvěře, učí se různými způsoby kontrolovat výpočty, uvažovat o možnostech výsledků, odhadovat. Jsou tak soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice tak v geometrii. Jedním z nejdůležitějších úkolů při výuce matematiky ve 2. vzdělávacím období je podpořit a rozvíjet schopnost žáků uvažovat a samostatně řešit jednoduché slovní úlohy z paměti. Žáky je třeba postupně dovést i k samostatnému řešení zapsaných slovních úloh s jedním nebo dvěma početními výkony. Ve 2. vzdělávacím období se zdůrazňuje v matematice to učivo, které má význam pro praktický život žáků a pro jejich další vzdělávání. K matematickému učivu se váže schopnost žáků užívat jednoduché úsudky při řešení slovních úloh z praktického života.

2. stupeň

Vzdělávání v oblasti matematiky na druhém stupni navazuje na znalosti a kompetence z prvního stupně a směřuje k vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, postupů a metod řešení a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné k orientaci v praktickém životě. Žáci by měli zvládnout postupnou abstrakci a zobecňování reálných jevů a rozvinout zkušenosti s matematickými činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se mohou orientovat prostřednictvím matematického popisu. Matematika rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, abstraktní myšlení a tvořivost a v neposlední řadě rozvíjí schopnosti logického úsudku. Žáci si mohou pomocí rozvíjení zkušeností s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a uvědomování si skutečností vyzkoušet, že k výsledku lze dospět různými způsoby.

Předmět matematika vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů a směrů studia na středních školách.

Časové a organizační vymezení předmětu

1. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní
2. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní
3. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní
4. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní
5. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní
6. ročník	4 hodiny
7. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní
8. ročník	4 hodiny + 1 hodina disponibilní

9. ročník 3 hodiny + 1 hodina disponibilní

Disponibilní hodiny jsou určeny zejména pro upevňování učiva. V hodinách jsou využívány pomůcky usnadňující žákům pochopení učiva a kalkulačky, které žákům usnadňují a urychlují práci.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Vlastivěda, Člověk a svět práce, Přírodověda, Výtvarná výchova, Prvouka, Český jazyk, Fyzika, Chemie, Informatika, Finanční gramotnost, Dějepis, Zeměpis.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (M-3-1-01) - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (M-3-1-02) - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (M-3-1-03) - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (M-3-1-04) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (M-3-1-05)	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - numerace 0 – 20 - číselná osa - jednoduché slovní úlohy	OSV I/1 OSV II/3
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (M-3-2-01) - popisuje jednoduché závislosti z praktického života (M-3-2-02) - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03)	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Tabulky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá tabulka	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-01) - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (M-3-3-02) - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (M-3-3-03)	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle, kvádr, koule, jehlan - osově souměrné útvary	

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (M-3-1-01) - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (M-3-1-02) - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (M-3-1-03) - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (M-3-1-04) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (M-3-1-05) 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - numerace 0 – 100 i s přechodem přes 10 - číselná osa - jednoduché slovní úlohy spojené s názorem - malá násobilka - rozklad čísla na jednotky a desítky - finanční gramotnost 	<p>OSV I/1 OSV II/3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (M-3-2-01) - popisuje jednoduché závislosti z praktického života (M-3-2-02) - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03) 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá tabulku - seznámení se základními jednotkami (délka, hmotnost, objem, teplota, čas) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-01) - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (M-3-3-02) - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (M-3-3-03) 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, čára rovná a lomená - rýsování přímků a úsečky, měření délky úsečky <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle, kvádr, koule, jehlan - osově souměrné útvary 	

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (M-3-1-01) - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (M-3-1-02) - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (M-3-1-03) - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (M-3-1-04) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (M-3-1-05)	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ numerace 0 – 1 000 - __ číselná osa - __ zaokrouhlování na desítky a stovky - __ složené slovní úlohy - __ upevnění automatizace násobkových spojů, násobení dvojciferného čísla jednociferným, dělení se zbytkem - __ písemné sčítání a odčítání - __ jednoduché převody jednotek fyzikálních veličin	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (M-3-2-01) - popisuje jednoduché závislosti z praktického života (M-3-2-02) - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03)	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ jednoduchá tabulka - __ finanční gramotnost	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-01) - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (M-3-3-02) - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (M-3-3-03)	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtverec, obdélník, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, čára rovná a lomená, vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rýsování přímky, polopřímky a úsečky, měření délky úsečky - jednotky délky a jejich převody - osově souměrné útvary <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ krychle, kvádr, koule, jehlan	

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02) - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (M-5-1-03) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04) - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (M-5-1-05) - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (M-5-1-06) - porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (M-5-1-08)	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - numerace do 1 000 000 - __porovnávání - __zaokrouhlování - __písemné sčítání a odčítání - __písemné dělení jednociferným dělitelem - __písemné násobení víceciferným činitelem - upevnění a automatizace násobkových spojů spojené s činnostmi a jednoduchými slovními úlohami z různých oborů lidské činnosti - převody jednotek fyzikálních veličin <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění - zápis a čtení zlomků	<p>OSV I/5 OSV III/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, sbírá a třídí data (M-5-2-01) - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (M-5-2-02)	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> - __tabulky - __závislosti a jejich vlastnosti - __diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - __finanční gramotnost	
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce (M-5-3-01) - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02) - sestrojí rovnoběžky a kolmice (M-5-3-03)	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - sestrojení kolmice, rovnoběžky - __délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - __grafický součet a rozdíl úseček	

<ul style="list-style-type: none"> - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (M-5-3-04) - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (M-5-3-05) 	<ul style="list-style-type: none"> - __obvod a obsah obrazce čtverce a obdélníku - __střed a osa úsečky - __vzájemná poloha dvou přímek v rovině - __osově souměrné útvary 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (M-5-4-01) 	<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slovní úlohy - __číselné a obrázkové řady - __prostorová představivost 	

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02) - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (M-5-1-03) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04) - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (M-5-1-05) - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (M-5-1-06) - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty (M-5-1-07) - porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (M-5-1-08) 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ numerace s velkými čísly - __ porovnávání - __ zaokrouhlování - __ písemné sčítání a odčítání - __ písemné dělení dvojciferným dělitelem - __ písemné násobení víceciferným činitelem - __ vlastnosti početních operací s čísly - upevnění a automatizace násobilkových spojů spojené s činnostmi a jednoduchými slovními úlohami z různých oborů lidské činnosti - __ celá čísla <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání, sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění, zápis, čtení, porovnávání - sčítání a odčítání - násobení a dělení 10 a 100 <p>- __ převody jednotek fyzikálních veličin</p>	<p>OSV I/5 OSV III/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, sbírá a třídí data (M-5-2-01) - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (M-5-2-02) 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ tabulky - __ závislosti a jejich vlastnosti - __ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - __ finanční gramotnost 	
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce (M-5-3-01) - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník <p>Základní útvary v prostoru</p>	

<p>mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí rovnoběžky a kolmice (M-5-3-03) - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (M-5-3-04) - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (M-5-3-05) 	<ul style="list-style-type: none"> - __kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - __délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - __obvod a obsah obrazce - __vzájemná poloha dvou přímek v rovině - __osově souměrné útvary - úhlopříčky čtverce a obdélníku - __povrch krychle a kvádrů - střed a osa úsečky 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (M-5-4-01) 	<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slovní úlohy - __číselné a obrázkové řady - __magické čtverce - __prostorová představivost 	

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla, znázorňuje na číselné ose, porovnává a zaokrouhluje - počítá s desetinnými čísly a používá získané poznatky při řešení slovních úloh - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor (M-9-1-02) - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (M-9-1-03) 	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem desetinné číslo - čtení a znázorňování na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě <p>Operace s desetinnými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání, odčítání, násobení (10,100,1000,...; desetinného čísla číslem přirozeným; desetinného čísla číslem desetinným) - dělení (10,100,1000,...; desetinného čísla číslem přirozeným; desetinného čísla číslem desetinným) <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvočíslo - číslo složené - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - čísla soudělná a nesoudělná - kritéria dělitelnosti 	<p>OSV I/1</p> <p>OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01) - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (M-9-3-03) - sčítá, odčítá a násobí úhly (početně i graficky –součet, rozdíl, 2,3 násobek) - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar (M-9-3-08) - načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka - polopřímka - úsečka, osa úsečky - vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) - osa úhlu - osová souměrnost - shodné rovinné útvary, konstrukce obrazů, osově souměrné útvary <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy úhlů – ostrý, pravý, tupý, přímý; vedlejší a vrcholové; souhlasné a střídavé; - měření úhlů - výpočty s úhly; 	<p>OSV I/1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - třídí a popisuje trojúhelníky, vypočítá velikosti vnitřních a vnějších úhlů (M-9-3-02) - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05) - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13) 	<ul style="list-style-type: none"> - vzdálenost bodu od přímky <p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelníková nerovnost - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - druhy trojúhelníků – podle stran a podle úhlů - konstrukce trojúhelníků (věta sss) - výšky a těžnice - kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr a krychle - náčrt těles, náčrt a konstrukce sítě - povrch a jednotky obsahu - objem a jednotky objemu 	
---	---	--

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) (M-9-1-04) - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-01) - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor (M-9-1-02) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů (M-9-1-05) - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (M-9-1-04) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že 	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - celek a jeho části - znázorňování na číselné ose - rozšiřování a krácení zlomků - porovnávání zlomků - převody zlomku na desetinné číslo a naopak - operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek <p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem celé číslo - znázornění na číselné ose - čísla navzájem opačná, - absolutní hodnota a porovnávání celých čísel - operace s celými čísly <p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - porovnávání racionálních čísel - operace s racionálními čísly na základě kombinací znalostí o desetinných číslech, zlomcích a celých číslech <p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem poměr - rozšiřování a krácení poměru - postupný poměr - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - měřítko mapy a plánu <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento, promile - základ - procentová část - počet procent - jednoduché úrokování - výpočty trojčlenkou - slovní úlohy 	<p>OSV I/1</p> <p>OSV I/5</p>

<p>procentová část je větší než celek) (M-9-1-06)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků (M-9-3-07) - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar (M-9-3-08) - načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04) - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05) - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13) 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků (věta – sss, sus, usu) - konstrukce trojúhelníků (věta sus, usu) - středová souměrnost - útvary středově souměrné - čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) - druhy rovnoběžníků - obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku - konstrukce rovnoběžníku - pravidelné mnohoúhelníky <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolmý hranol - náčrt hranolu - síť hranolu - povrch a objem hranolu 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01) 	<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady 	<p>OSV III/1</p>

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (M-9-1-01) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním (M-9-1-07) - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic (M-9-1-08) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09) 	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Mocniny a odmocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a druhá odmocnina - umocňování a odmocňování (z paměti, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky) - mocniny s přirozeným mocnitelem <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočleny - operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) - rozklad na součin – vytýkáním před závorku a pomocí vzorců <p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice - úpravy rovnic - řešení rovnice a zkouška - slovní úlohy 	<p>OSV I/1</p> <p>OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (M-9-2-01) - porovnává soubory dat (M-9-2-02) 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr 	
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04) - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty - slovní úlohy <p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice a kruh 	<p>OSV I/1</p>

<p>a nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05)</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13) 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha přímky a kružnice (sečna, tečna, vnější přímka) - poloha dvou kružnic (počet společných bodů – žádný spol. bod, 1 spol. bod: vnější a vnitřní dotyk, 2 spol. body), - délka kružnice, obvod a obsah kruhu - Thaletova kružnice <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rotační válec - síť válce - povrch a objem válce 	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01) - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02) 	<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	OSV III/1

PŘEDMĚT: MATEMATIKA**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematizuje reálné situace s využitím proměnných; provádí operace s lomenými výrazy - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (M-9-1-08) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09)	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - mocniny a mnohočleny - pojem lomený výraz - operace s lomenými výrazy (rozšiřování a krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení) <p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy <p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - metody řešení (sčítací a dosazovací metoda) - slovní úlohy (směsi a roztoky)	<p>OSV I/1</p> <p>OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti (M-9-2-03) - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (M-9-2-04) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-05)	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce - pravouhlá soustava souřadnic - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - lineární funkce (graf, rostoucí, klesající a konstantní funkce) - lineární funkce v praxi - kvadratická funkce (rozšiřující učivo)	<p>OSV III/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07) - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (M-9-3-10)	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků - využití podobnosti <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan – náčrt, síť, povrch a objem - rotační – náčrt, síť, povrch a objem - koule – náčrt, síť, povrch a objem	

<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13) 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02) 	<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - logické a netradiční geometrické úlohy 	OSV III/1

5.4. Finanční gramotnost

Charakteristika předmětu

Jeho obsahem je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti. Žáci by se měli seznámit se základními poznatky z finančnictví. Vybavuje žáka znalostí, dovedností a hodnotovými postoji, které jsou nezbytné pro jeho zapojení do aktivního života, aby byl schopen finančně zabezpečit sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních služeb a produktů. znalostmi a dovednostmi. Učí žáky hospodařit s vlastními financemi. Směřuje žáka k finančně gramotnému občanovi, který se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen zodpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Časové a organizační vymezení předmětu

Formy a metody práce jsou frontální výuka, skupinová práce (pracovní listy), diskuse na dané téma, hledání informací na internetu, videonahrávky a exkurze.

8.ročník   1 hodina

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy

Matematika, Informatika, Člověk a svět práce

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- dokáže se zhodnotit
- vybírá, zpracovává a používá informace

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- kriticky myslí, obhájí a zhodnotí výsledky
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umí si je obhájit
- využívá informace k vhodnému řešení
- řeší problémové úlohy z praktického života

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- Nebojí se vystoupit před kolektivem, na veřejnosti
- Dokáže porozumět různým typům textů a obrazovým materiálům

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- Přispívá k diskusi
- Uvědomuje si svoji roli ve skupině

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozhoduje se zodpovědně dle dané situace

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- orientuje se v možnostech podnikání
- vodně se motivuje pro praktický život
- umí posoudit své reálné možnosti

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

PŘEDMĚT: FINANČNÍ GRAMOTNOST**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formou hry poznává systém trhu jako konkurenční boj mnoha nabídek a poptávek - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz - seznamuje se s využitím některých druhů daní	<p>Základy ekonomiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy tržního hospodářství: nabídka a poptávka - inflace - daně	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v ochranných prvcích bankovek - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady různých způsobů hotovostního i bezhotovostního placení - posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétních situacích - z několika alternativ vybírá nejvýhodnější produkty bankovního trhu pro získání chybějících finančních prostředků nebo pro zhodnocení volných peněz - zamýšlí se nad riziky spojenými s půjčkami - uvede možnosti různých typů pojištění	<p>Člověk a peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> - smysl měny - ochranné prvky bankovek - nástroje platebního styku - banky a jejich služby - spoření a investice - úrok - úvěry, hypotéky, splátkový prodej, leasing - dluhová past - smysl a druhy pojištění	OSV I 1 OSV III 1 MEV I 1
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, přebytkovým a schodkovým rozpočtem	<p>Domácnost a peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> - příjmy a výdaje domácnosti - rozpočet domácnosti - práva spotřebitele	MEV I 1 OSV III 1 OSV II 3

<ul style="list-style-type: none"> - navrhne, jak řešit situace s přebytkovým nebo deficitním rozpočtem - vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti - popíše postup při reklamaci zboží nebo služby - na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele		
---	--	--

5.5. Informatika

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučování probíhá jako samostatný předmět ve 4. až 9. ročníku:

4. ročník	1 hodina
5. ročník	1 hodina
6. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO WeDo (na 2 žáky 1 stavebnice)
- robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- alternativně - programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)
- robotická hračka BEE-BOT (na 2 žáky 1 hračka)
- robot programovatelný OZOBOT (na 2 žáky 1 stavebnice)

Průřezová témata

Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova,

Mezipředmětové vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: INFORMATIKA**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat (I-5-1-01)	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <p>data, informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01)	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>řešení problému krokováním</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-5-2-02)	<p>programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
<ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi (I-5-3-01)	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	
<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu (I-5-4-01)	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání	

	aplikací; uložení dat, otevírání souborů	
--	--	--

PŘEDMĚT: INFORMATIKA**ROČNÍK: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji (I-5-1-02)	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ kódování a přenos dat - __ využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
- vyčte informace z daného modelu (I-5-1-03)	modelování - __ model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	MEV I/2
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (I-5-2-03)	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ programování - __ experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04)	kontrola řešení - __ porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	MEV I/1
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data (I-5-3-02)	INFORMAČNÍ SYSTÉMY práce se strukturovanými daty - __ shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE počítačové sítě	

<p>- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí (I-5-4-02)</p>	<p>- __propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p>	
<p>- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi (I-5-4-03)</p>	<p>bezpečnost</p> <p>- __pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p>	

PŘEDMĚT: INFORMATIKA**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (I-9-1-01)	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ data, informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	MEV I/2
<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen (I-9-2-01)	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ algoritmizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů (I-9-3-01)	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	MEV II/1
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě (I-9-4-01)	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	

PŘEDMĚT: INFORMATIKA**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-9-1-02)	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ kódování a přenos dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení (I-9-2-02)	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	
<ul style="list-style-type: none"> - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat (I-9-3-02)	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY návrh a tvorba evidence dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	
<ul style="list-style-type: none"> - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos (I-9-4-02)	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	

PŘEDMĚT: INFORMATIKA**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní (I-9-1-03)	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	VMEG 2 MUV 4 MEV I/1 MEV I/2
<ul style="list-style-type: none"> - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému (I-9-2-03)	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ kontrola</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat (I-9-3-03)	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY hromadné zpracování dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	MEV II/1
<ul style="list-style-type: none"> - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-04	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE řešení technických problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	

PŘEDMĚT: INFORMATIKA**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji (I-9-1-04)	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ modelování - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	VMEG2
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05)	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06)	kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu (I-9-3-04)	INFORMAČNÍ SYSTÉMY hromadné zpracování dat - velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky (I-9-4-03)	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	
	digitální identita	

<p>- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení (I-9-4-05)</p>	<p>- digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>	
---	---	--

5.6. Prvouka

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jeho úkolem je uvést žáky do prostředí školy, do řádu školního života a přípravy na vyučování. Působí na vytváření základních pracovních návyků, schopnosti organizovat účelně svůj čas pro práci, odpočinek i zábavu. Hlavním úkolem předmětu je vytvořit u žáků základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských vztazích, lidských činnostech a výtvorech a o nejdůležitějších podmínkách života. Důležitá je možnost okamžitého ověřování si učiva v praktickém životě (vycházky, exkurze) a srovnávání s vlastními poznatky ze života v rodině a činnostmi mimo školu. Prvouka vytváří u žáků i vnímavý vztah k jejich okolí, ke své osobě, k jiným lidem, ale i k živočichům a přírodě. Vede žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost a k uvědomování si své sounáležitosti s lidmi, přírodou a věcmi kolem nich.

Časové a organizační vymezení předmětu

1. ročník 2 hodiny
2. ročník 2 hodiny
3. ročník 2 hodiny

Výuka začíná poznatky, které jsou žákům nejbližší, tj. rodina, domov, obec, škola. Jednotlivá témata se postupně opakují a rozšiřují od věcí známých k méně známým. Výběr učiva se řídí i konkrétním místem, kde se škola nachází a kde žák žije.

Základem výuky je pozorování, porovnávání, hodnocení a sledování určitých situací, modelové hry, vycházky, exkurze, dopravní hřiště.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk, Matematika, Výtvarná výchova, Člověk a svět práce, Tělesná výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj;
ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (ČJS-3-1-01) 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ prostředí domova - __ orientace v místě bydliště <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ prostředí školy - __ činnosti ve škole - __ okolí školy - __ bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ působení lidí na krajinu a životní prostředí 	OSV I/1 VDO 1
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ postavení jedince v rodině - __ role členů rodiny - __ příbuzenské a mezigenerační vztahy - __ život a funkce rodiny - __ zaměstnání <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ mezilidské vztahy - __ komunikace <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ vlastnosti lidí - __ pravidla slušného chování – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality - __ rizikové chování 	MUV 2

	<p>- __předcházení konfliktům</p> <p>Právo a spravedlnost</p> <p>- __práva a povinnosti žáků školy</p>	
<p>- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-3-3-01)</p> <p>- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka (ČJS-3-3-03)</p>	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>- __určování času</p> <p>- __denní režim</p> <p>- __roční období</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>- __bydlení</p> <p>- __předměty denní potřeby</p> <p>- __státní svátky a významné dny</p>	
<p>- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01)</p> <p>- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků (ČJS-3-4-02)</p>	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>- __znaky života</p> <p>- __význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>- __základní společenstva</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>- __ochrana rostlin a živočichů</p> <p>- __likvidace odpadů</p>	EV4
<p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01)</p> <p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02)</p> <p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná;</p>	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <p>- stavba těla</p> <p>- __základní funkce a projevy</p> <p>- __životní potřeby člověka</p> <p>Péče o zdraví</p> <p>- zdravý životní styl</p> <p>- denní režim</p> <p>- __správná výživa</p> <p>- __pitný režim</p> <p>- __drobné úrazy a poranění</p> <p>- __prevence nemocí a úrazů</p> <p>- __první pomoc při drobných poraněních</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <p>- vhodná a nevhodná místa pro hru</p>	OSV I/2 EV 3

<p>v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné (ČJS-3-5-03)</p> <p>- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - __ bezpečné chování v rizikovém prostředí - __ bezpečné chování v silničním provozu - __ dopravní značky - __ předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) 	
---	--	--

PŘEDMĚT: PRVOUKA
ROČNÍK: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (ČJS-3-1-01) - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) (ČJS-3-1-02) 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ prostředí domova - __ orientace v místě bydliště <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ prostředí školy - __ činnosti ve škole - __ okolí školy - __ bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<p>VMEG 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ postavení jedince v rodině - __ role členů rodiny - __ příbuzenské a mezigenerační vztahy - __ život a funkce rodiny - __ Zaměstnání <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ mezilidské vztahy - __ komunikace <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ pravidla slušného chování - __ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality; rizikové chování, předcházení konfliktům <p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ práva a povinnosti žáků školy 	<p>OSV II/1,2 OSV III/2 MUV 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-3-3-01) 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ určování času - __ denní režim - __ roční období 	<p>OSV III/1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost (ČJS-3-3-03) 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny způsobu života - bydlení - předměty denní potřeby - státní svátky a významné dny 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01) - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě (ČJS-3-4-02) - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti (ČJS-3-4-03) 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - __třídění látek - __vlastnosti - __porovnávání látek <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - __oběh vody v přírodě - __význam pro život <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - __den a noc - __roční období <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - __stavba těla u některých nejznámějších druhů - __význam v přírodě a pro člověka <p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní společenstva <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí, - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů 	EV 3,4
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01) - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl - __denní režim - __drobné úrazy a poranění - __prevence nemocí a úrazů <p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - návykové látky 	

<p>účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02)</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné (ČJS-3-5-03) - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04) 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodná a nevhodná místa pro hru - __ bezpečné chování v rizikovém prostředí, - __ bezpečné chování v silničním provozu - __ dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ čísla tísňového volání <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - __ požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) 	
--	---	--

PŘEDMĚT: PRVOUKA**ROČNÍK: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (ČJS-3-1-01) - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) (ČJS-3-1-02) 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí domova - orientace v místě bydliště <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí školy - činnosti ve škole - __okolí školy - __bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace <p>Obec (město), místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - její části, poloha v krajině - __minulost a současnost obce (města) - __význačné budovy - __dopravní síť <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - __vliv krajiny na život lidí - __působení lidí na krajinu a životní prostředí - __orientační body v krajině - __světové strany <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praha a vybrané oblasti ČR <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - __krajina - __národ - __státní symboly <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>VDO 1,2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - fyzická a duševní práce 	<p>OSV II/1,2,3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) 	<ul style="list-style-type: none"> - zaměstnání <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům <p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy <p>Vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení; banka jako správce peněz 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-3-3-01) - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu (ČJS-3-3-02) - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost (ČJS-3-3-03) 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování času - kalendáře, - denní režim - roční období <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty denní potřeby - průběh lidského života, - státní svátky a významné dny <p>Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o památky <p>Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodný kraj 	OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01) - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě (ČJS-3-4-02) - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění látek - změny látek a skupenství <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt - vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě 	EV 1,4

<p>společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů (ČJS-3-4-03)</p>	<p>- __ význam pro život Nerosty a horniny, půda - __ vznik půdy a její význam</p> <p>Vesmír a Země - sluneční soustava - __ den a noc - __ roční období</p> <p>Rostliny, houby, živočichové - znaky života - __ životní potřeby a projevy - __ výživa - __ stavba těla u některých nejznámějších druhů - __ význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Životní podmínky - __ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - __ podnebí a počasí</p> <p>Rovnováha v přírodě - __ základní společenstva</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - __ ochrana a tvorba životního prostředí - __ ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů</p>	
<p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01)</p> <p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02)</p> <p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná;</p>	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo - __ stavba těla - __ základní funkce a projevy - __ životní potřeby člověka - __ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - __ vývoj jedince</p> <p>Péče o zdraví - zdravý životní styl - __ denní režim - __ správná výživa - __ výběr a způsoby uchovávání potravin - __ pitný režim</p>	<p>OSV I/4</p>

<p>v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (ČJS-3-5-03)</p> <p>- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04)</p>	<p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - návykové látky <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v rizikovém prostředí - __označování nebezpečných látek - __ bezpečné chování v silničním provozu - __dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - __ šikana - __týrání <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - služby odborné pomoci - __čísla tísňového volání - __správný způsob volání na tísňovou linku <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - __postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); - integrovaný záchranný systém 	
--	--	--

5.7. Přírodověda

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a navazuje na předmět prvouka. Učivo prvouky především prohlubuje, ale v mnohých oblastech i rozšiřuje o nové poznatky a vědomosti. Předmět je zaměřen především na to, aby žáci získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice, aby poznávali základní jevy a vztahy v přírodě, souvislosti mezi nimi i jejich vzájemné ovlivňování se. Přírodověda by měla rozvíjet pozorovací a poznávací schopnosti žáků, vést je k řešení přiměřeně náročných úkolů a problémů. Snaží se u žáků vytvořit kladný vztah k přírodě, ke svému okolí, ke zdravému způsobu života. Úkolem předmětu přírodověda je dovést žáky k poznání, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, kde jsou všechny hlavní děje v rovnováze, a uvědomění si, že tuto rovnováhu může člověk svým jednáním a činností narušit. Žáci se učí hledat možnosti, jak sami přispějí ke zlepšení života na Zemi.

Časové a organizační vymezení předmětu

4. ročník	1 hodiny
5. ročník	2 hodiny

Ve výuce přírodovědy se zaměřujeme především na praktické využívání získaných vědomostí a poznatků, a to formou různých pokusů, vlastních zkušeností žáků, vycházek k daným tématům.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Matematika, Český jazyk, Člověk a svět práce, Výtvarná výchova, Tělesná výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků
- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešení a závěrům sami
- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úkoly rozvíjející tvořivost
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vybízíme žáky, aby kladli otázky směřující k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vybízíme žáky, aby kladli otázky

Kompetence sociální a personální

- projevujeme vůči každému žákovi očekávání úspěchu
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- předkládáme potřebné studijní materiály a zdroje
- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí světové strany v přírodě i podle mapy (ČJS-5-1-02) - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody (ČJS-5-1-04) 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJME</p> <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - vliv krajiny na život lidí - světové strany 	
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (ČJS-5-4-01) - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy (ČJS-5-4-03) - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy (ČJS-5-4-04) - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí (ČJS-5-4-06) 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - _třídění látek, změny látek a skupenství - _vlastnosti, porovnávání látek - _měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt, vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení - proudění vzduchu, význam pro život <p>Nerosty, horniny a půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání, vznik půdy a její význam <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - den a noc <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka <p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi 	<p>EV 2</p>

	Rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - význam - vzájemné vztahy mezi organismy - společenstva Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů	EV 1 EV 4
--	---	------------------

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA**ROČNÍK: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě (ČJS-5-1-02) - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody (ČJS-5-1-04) - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (ČJS-5-1-05) 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJME</p> <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie - světové strany 	
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (ČJS-5-4-01) - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období (ČJS-5-4-02) - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech (ČJS-5-4-04) - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat (ČJS-5-4-05) - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu (ČJS-5-4-06) 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - _třídění látek, změny látek a skupenství - _vlastnosti, porovnávání látek <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt, vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení - význam pro život <p>Nerosty, horniny a půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání, vznik půdy a její význam <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - den a noc - roční období <p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd - podnebí a počasí 	<p>EV 2</p> <p>EV 3</p> <p>EV 4</p>

	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů - __ likvidace odpadů - __ živelní pohromy a ekologické katastrofy 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života (ČJS-5-5-01) - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození (ČJS-5-5-02) - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob (ČJS-5-5-03) - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (ČJS-5-5-04) - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek (ČJS-5-5-05) - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou (ČJS-5-5-06) - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc (ČJS-5-5-07) 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ stavba těla - __ základní funkce a projevy - __ životní potřeby člověka - __ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - __ biologické a psychické změny v dospívání - __ základy lidské reprodukce, vývoj jedince <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ zdravý životní styl - __ správná výživa - __ vhodná skladba stravy, pitný režim - __ přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - __ prevence nemocí a úrazů - __ osobní, intimní a duševní hygiena <p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ návykové látky - __ hrací automaty a počítače - __ závislost - __ odmítání návykových látek - __ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <p>Osobní bezpečí a krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - __ šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - __ brutalita a jiné formy násilí v médiích <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p>	<p>OSV I/1 OSV I/2 OSV I/3</p> <p>OSV III/1</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojené</p> <ul style="list-style-type: none"> - __postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - __požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - __integrovaný záchranný systém 	
--	--	--

5.8. Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda v návaznosti na prvouku dává žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí, tyto podněty vysvětluje a zobecňuje. Formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, rozvíjí zájem o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na příkladech ze života lidí, na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale i mravně a citově zbarvený obsah.

Vyučování směřuje zejména k tomu, aby žáci:

- poznávali různé druhy lidské práce a učili se chápat souvislosti s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnost lidí odráží v tvářnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách
- poznávali místní krajinu a oblast a vytvářeli si tak prvotní ucelenou představu o České republice
- utvářeli si počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a životě lidí
- utvářeli si základní představu o způsobu života svých předků i o způsobu života lidí v sousedních zemích
- naučili se orientovat v terénu a pracovat s mapou
- rozvíjeli schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, pojmenovávat věci, jevy a děje
- získávali odpovědný vztah ke kulturnímu, historickému a přírodnímu bohatství vlasti

Časové a organizační vymezení předmětu

4. ročník 1 hodina + 1 hodina disponibilní

5. ročník 1 hodina + 1 hodina disponibilní

Při výuce se střídají různé metody a formy výuky. Součástí jsou návštěvy výstav, muzeí, významných historických památek, vycházky, exkurze, samostatná i skupinová práce.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
Multikulturní výchova

Mezipředmětové vztahy

Člověk a svět práce, Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Přírodověda

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu (ČJS-5-1-01) - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě (ČJS-5-1-02) - rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy (ČJS-5-1-03) - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam (ČJS-5-1-04) - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (ČJS-5-1-05) - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam (ČJS-5-1-06)	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Obec (město), místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - její části - poloha v krajině - minulost a současnost obce (města) - význačné budovy - dopravní síť <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - vliv krajiny na život lidí - světové strany <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praha a vybrané oblasti ČR <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajina - národ - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah - grafika - vysvětlivky	VDO 1 VDO 2 VDO 3 VDO 4
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) (ČJS-5-2-01) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat (ČJS-5-2-02)	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - __mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie <p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (ČJS-5-3-01)	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - __dějiny jako časový sled událostí	

<ul style="list-style-type: none"> - využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti (ČJS-5-3-02) - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik (ČJS-5-3-03) 	<ul style="list-style-type: none"> - __letopočet - __generace <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - __proměny způsobu života - __bydlení - __průběh lidského života - __státní svátky a významné dny <p>Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o památky <p>Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje a předků - domov - vlast - rodný kraj 	
--	--	--

PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA**ROČNÍK: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu (ČJS-5-1-01) - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě (ČJS-5-1-02) - rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy (ČJS-5-1-03) - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam (ČJS-5-1-04) - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (ČJS-5-1-05) - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam (ČJS-5-1-06) 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Obec (město), místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha v krajině - minulost a současnost obce (města) <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie - světové strany <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praha a vybrané oblasti ČR <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajina - národ - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah - grafika - vysvětlivky <p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinenty - evropské státy - EU - cestování 	<p>VDO 1 VDO 2 VDO 3 VDO 4</p> <p>VMEG1 VMEG2 VMEG3</p> <p>MUV3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) (ČJS-5-2-01) 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - __mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie <p>Právo a spravedlnost</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat (ČJS-5-2-02) - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (ČJS-5-2-03) 	<ul style="list-style-type: none"> - __základní lidská práva a práva dítěte - __práva a povinnosti žáků školy <p>Vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - soukromé, veřejné, osobní, společné - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (ČJS-5-3-01) - využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti (ČJS-5-3-02) - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik (ČJS-5-3-03) 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - __dějiny jako časový sled událostí - __letopočet - __generace <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - __proměny způsobu života - __bydlení - __průběh lidského života - __státní svátky a významné dny <p>Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost <p>Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje a předků - domov - vlast - rodný kraj 	

5.9. Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět dějepis navazuje na historickou část předmětu vlastivěda vyučovanému na 1. stupni. Dějepis provází žáky hlavními obdobími dějinného vývoje lidstva, seznamuje je s významnými historickými událostmi, osobnostmi, uměleckými slohy, technickými a vědeckými vynálezy, které ovlivňovaly život předků a které mají význam i pro základní orientaci v současném společenském dění.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku s týdenní dotací:

6. ročník	1 hodina
7. ročník	2 hodiny
8. ročník	1 hodina
9. ročník	2 hodiny

Z metod a forem práce se využívají zejména ty, které žáky vedou k samostatné a tvořivé práci, jejíž výsledky jsou prezentovány v podobě prezentací, příp. různých samostatných i skupinových projektů. Opomíjený pochopitelně nemůže být ani výklad, práce s učebnicí, historickými mapami, vybranými historickými dokumenty a odbornou literaturou.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis vede u žáků k rozvíjení vlastního historického vědomí, k vnímání obrazu hlavních historických událostí, k získávání orientace v čase, k pochopení souvislostí dějinných procesů a jevů, k chápání kulturní rozmanitosti soudobého a současného světa a zejména k utváření pozitivního morálního a hodnotového systému žákovy osobnosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Výchova k občanství, Zeměpis, Informatika, Český jazyk, Výtvarná výchova a Hudební výchova, Informatika.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

PŘEDMĚT: DĚJEPIS**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků (D-9-1-01) - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány (D-9-1-02) - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu (D-9-1-03)	<p>ČLOVĚK V DĚJINÁCH</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny - historický čas a prostor	OSV I/1 VMEG 3 VDO 4
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu (D-9-2-01) - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost (D-9-2-02)	<p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a lidská společnost v pravěku	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací (D-9-3-01) - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví (D-9-3-02) - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, charakterizuje zrod křesťanství (D-9-3-03) - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie (D-9-3-04)	<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - antické Řecko a Řím - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	

PŘEDMĚT: DĚJEPIS**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států (D-9-4-01) - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech (D-9-4-02) - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám (D-9-4-03) - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury (D-9-4-04)	<p>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> - _nový etnický obraz Evropy - _utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - _islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - _Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - _křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - _struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - _kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	VMEG 3
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve (D-9-5-01) - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život (D-9-5-02) - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky (D-9-5-03) - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie (D-9-5-04) - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky (D-9-5-05) - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek (D-9-5-06)	<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> - _renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - _zámořské objevy a počátky dobývání světa - _český stát a velmoci v 15.–18. století	

PŘEDMĚT: DĚJEPIS**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek (D-9-5-06)	<p>POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> - český stát a velmoci v 15.–18. století - barokní kultura a osvícenství	OSV I/1 VMEG 3 EV 3
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti (D-9-6-01) - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě (D-9-6-02) - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů (D-9-6-03) - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií (D-9-6-04)	<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky (D-9-7-01)	<p>MODERNÍ DOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	

PŘEDMĚT: DĚJEPIS**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky (D-9-7-01) - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů (D-9-7-02) - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu (D-9-7-03) - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv (D-9-7-04) - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí (D-9-7-05) 	<p>MODERNÍ DOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět - druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>OSV I/1 VMEG 3 MUV 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků (D-9-8-01) - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce (D-9-8-02) - posoudí postavení rozvojových zemí (D-9-8-03) - prokáže základní orientaci v problémech současného svět (D-9-8-04) 	<p>ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	

5.10. Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství navazuje na některá témata předmětu *vlastivěda* vyučovanému na prvním stupni. Výchova k občanství u žáků rozvíjí občanské a právní vědomí, posiluje jejich smysl pro osobní a občanskou odpovědnost a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti 21. století. Neoddělitelnou součástí předmětu výchova k občanství je rovněž vedení žáků k získávání orientace v aktuálním dění v České republice, Evropské unii, NATO a ve světě, jakož i k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti. Právě v předmětu výchova k občanství se žáci učí uplatňovat vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv. Neméně důležitou částí výuky je také nasměrování žáků k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu. Žáci se rovněž učí orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci, jakož i diskuzi o příčinách a důsledcích korupčního jednání.

Vyučovací předmět výchova k občanství je úzce propojen zejména s humanitními předměty vyučovanými na druhém stupni (*dějepis, český jazyk*). Z předmětů přírodovědných potom nejvíce spolupracuje se společenskovědní částí vyučovacího předmětu *zeměpis*.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Z metod a forem práce se využívají zejména ty, které žáky vedou k samostatné a tvořivé práci, jejíž výsledky jsou prezentovány zejména ve skupinových diskuzích. Do vyučovací hodiny jsou pravidelně zařazovány skupinové vyučování, výklad, reprodukce textu, soutěže apod.

6. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Průřezová témata

Nějaký text – seznam průřezových témat

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis, dějepis, výtvarná výchova, český jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci (VO-9-1-10) 	<p>NÁŠ DOMOV</p> <p>Naše obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležité instituce; zajímavá a památná místa; významní rodáci; místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy; vklad vzdělání pro život 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání (VO-9-1-01) - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu(VO-9-1-02) 	<p>NAŠE VLAST</p> <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem vlast a vlastenectví; zajímavá a památná místa; co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly; státní svátky; významné dny) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (VO-9-1-06) 	<p>MEZILIDSKÉ VZTAHY A LIDSKÁ PRÁVA</p> <p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhoda spolupráce lidí <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti <p>Lidská práva</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - <u>základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí (VO-9-1-03) 	<p>SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</u> <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhoda spolupráce lidí</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod (VO-9-4-05) - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci (VO-9-4-07) - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování (VO-9-4-08) 	<p>PRÁVO A MORÁLKA</p> <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu</u> <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele, styk s úřady</u> 	

PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
ROČNÍK: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (VO-9-1-06) 	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti) osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti) <p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - _projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích (VO-9-1-04) - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05) 	<p>KULTURA A UMĚNÍ</p> <p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace 	
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (VZ-9-1-02) - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (VZ-9-1-03) 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>Vztahy ve dvojici</p> <ul style="list-style-type: none"> - _kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>Dětství, puberta, dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - _Tělesné, duševní a společenské změny 	

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (VZ-9-1-04) - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (VZ-9-1-05) - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (VZ-9-1-06) - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (VZ-9-1-07) - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (VZ-9-1-08) - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (VZ-9-1-09) - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (VZ-9-1-10) - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (VZ-9-1-11) - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (VZ-9-1-12) - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se 	<p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>Výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy <p>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</p> <ul style="list-style-type: none"> - _zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim <p>Ochrana před přenosnými chorobami</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - _ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	
---	--	--

<p>zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (VZ-9-1-13)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (VZ-9-1-14) - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15) - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti <p>Autodestruktní závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci <p>Bezpečné chování a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) <p>Manipulativní reklama a informace</p>	
--	---	--

	- reklamní vlivy, působení sekt	
--	---------------------------------	--

Ochrana člověka za mimořádných událostí

- klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci

- složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Sebepoznání a sebepojetí

- vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity

Seberegulace a sebeorganizace činností a chování

- cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování

Psychohygienu

- psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech

	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	
--	---	--

PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (VO-9-3-03) - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvládne nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti (VO-9-3-02) 	<p>MAJETEK A BOHATSTVÍ</p> <p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví <p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života (VO-9-2-01) - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek (VO-9-2-02) - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání (VO-9-2-03) - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (VO-9-2-04) 	<p>PSYCHOLOGIE</p> <p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál <p>Vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (VO-9-3-01) 	<p>HOSPODAŘENÍ</p> <p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	

<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti (VO-9-3-02) - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (VO-9-3-03) - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (VO-9-3-04) - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu (VO-9-3-05) - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06) - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu 	<p>Peníze</p> <p>- _ formy placení</p> <p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní <p>Banky a jejich služby</p> <p>- _ aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Principy tržního hospodářství</p> <p>- _ nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (VO-9-4-06) 	<p>VOLBA POVOLÁNÍ</p> <p>Právo v každodenním životě</p> <p>- _ důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	

PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
ROČNÍK: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (VO-9-4-01) - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04) - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) 	<p>STÁT A PRÁVO</p> <p>Právní základ státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev) <p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady <p>Právní řád České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (VO-9-4-01) - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (VO-9-4-02) 	<p>POLITIKA</p> <p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu) <p>Principy demokracie</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - objasní výhody demo-kritického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04) - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (VO-9-4-11) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování (VO-9-5-01) 	<p>OBČAN</p> <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (VO-9-1-06) - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod (VO-9-4-05) - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování (VO-9-4-08) - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů (VO-9-4-09) - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (VO-9-4-10) 	<p>MEZILIDSKÉ VZTAHY A LIDSKÁ PRÁVA</p> <p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti)</u> <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování</u> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti)</u> <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky (VO-9-5-02) - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů (VO-9-5-03) 	<p>GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>projevy, významné globální problémy</u> <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</u> 	

5.11. Metoda instrumentálního uvědomování

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v oblasti měkkých dovedností směřuje k rozvíjení poznávacích funkcí, k plánování práce a promýšlení a stanovení strategií vedoucích k řešení úkolů. Cílem předmětu je rozvinutí učebního potenciálu žáka, který je uchopen v širokých souvislostech.

Předmět MIU využívá stránek cvičení „papír a tužka“, rozdělených do jednotlivých instrumentů. Všechny instrumenty jsou určeny k získávání předpokladů učení. Metoda akceleruje myšlení žáků, zvyšuje efektivitu učení, přináší radost a klid do jakékoliv práce a učí žáky pracovat s chybou.

Důraz je kladen na **rozvíjení řeči**. Žák musí umět slovně vyjádřit každý myšlenkový pochod, každou strategii, kterou používá. Pomocí řeči určitou informaci, ale i strategii zvnitřní, to znamená, že si ji osvojí natolik, že ji používá i za jiných okolností. Musí umět adekvátně a přesně odpovědět na danou otázku nebo vyřešit daný úkol. Systematicky se proto pěstuje nejen slovní zásoba, ale i obsahově i formálně přesné vyjadřování.

U žáků se podporuje **vnitřní motivace** k učení prostřednictvím slovní formulace - „Dejte mi chvíli, vnímám ... Jsem tady a teď.“ Žáci jsou k tomu vybízeni u každého úkolu, takže se to postupně stává součástí jejich strategie. Žák kromě toho přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel působí proti pasivitě žáků, demonstruje, že jsou schopní a mohou podat výkon. Každému žákovi je umožněno, aby byl úspěšný. Nepoužívá se soutěžení, protože se respektuje osobnostní tempo každého žáka. Klade se důraz na spolupráci a naslouchání, na vzájemné sdílení myšlenek, přístupů k úkolu. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se dokonce, že každý žák může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností a je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, ve kterém vyrostl. Žáci se mají naučit toleranci k druhým. Takové vedení má přímý dosah na orientaci v osobním i společenském životě.

Žáci se mají naučit **reflektovat své myšlení a vhled**. Mají se naučit hodnotit své poznávací dovednosti. Zobecnit způsoby uvažování. Učí se tak metakognici nebo metamyšlení.

Předmět MIU propojuje a aplikuje získané dovednosti s reálným životem, se všemi obory, se kterými se člověk v životě setkává.

Časové a organizační vymezení předmětu

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

3. ročník	1 hodina
4. ročník	1 hodina
5. ročník	1 hodina
6. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina

V hodinách jsou využívány instrumenty Metody instrumentálního uvědomování, které žáci využívají ve všech hodinách. Důležitým cílem je naplnit předpoklady zprostředkovaného vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Na konci základního vzdělání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby práce
- kombinuje metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní práci
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá
- uvádí věci do souvislostí
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Použití instrumentů:

V jednotlivých ročnících budou dle potřeby skupiny použity instrumenty:

- ✓ Spojování bodů
- ✓ Orientace
- ✓ Porovnávání
- ✓ Kategorizace
- ✓ Analýza - syntéza
- ✓ Příběhy v obrazech
- ✓ Rozpoznávání emocí
- ✓ Tvoření skupin

PŘEDMĚT: METODA INSTRUMENTÁLNÍHO UVĚDOMOVÁNÍ**ROČNÍK: 3. – 5. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje otázky, odpovídá na otázky a zdůvodňuje své odpovědi - rozpozná problém, pojmenuje ho a navrhne řešení - vyhledává, sbírá a třídí informace - pozná, charakterizuje a načrtne základní geometrické útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kosočtverec) - rozumí pojmem bod, přímka, úsečka, svisle, vodorovně, šikmo, rovnoběžky, pravý úhel, kolmice) - rozpozná osově souměrný útvar - vytváří strategie - samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky, nápady a názory - vyvíjí volní úsilí - soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci - nalézá nová nebo alternativní řešení k řešení běžným - uvědomuje si svoje možnosti a limity - popisuje děje a činnosti - zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - vnímá chybu jako nezbytnou součást vzdělávacího procesu a uvědomuje si její přínos - respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení jiných lidí - odlišuje objektivní fakta od subjektivních názorů - obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací - vyjadřuje své pocity a dojmy - chápe základní prostorové pojmy – vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, referenční bod,... 	<p>Instrument:</p> <p>Spojování bodů Orientace v prostoru Porovnávání Příběhy v obrazech</p> <p>Instrument Spojování bodů může být doplňován instrumentem Příběhy v obrazech, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů. Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Učivo může být doplněno o instrumenty MIU Basic.</p>	<p>OSV I/1</p> <p>OSV I/2</p> <p>OSV III/1</p> <p>OSV I/4</p> <p>OSV II/3 OSV II/2 VDO 4 MEV I/1</p> <p>OSV II/1 MUV 1 MUV 4 OSV III/2</p>

PŘEDMĚT: METODA INSTRUMENTÁLNÍHO UVĚDOMOVÁNÍ**ROČNÍK: 6. – 7. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje otázky, odpovídá na otázky - samostatně a smysluplně vyjadřuje myšlenky, nápady - vyvíjí volní úsilí - soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci - zvládá orientaci v prostoru - doplňuje tabulky a schémata - vytváří soubory prvků podle daných kritérií - systematicky zkoumá, vyhledává a třídí data - porovnává data - popisuje děje a činnosti - určuje strategii pro vyjádření pole a rozdělení celku na části podle cílů - určuje strategii pro syntézu celku z částí - posuzuje vzájemné vztahy - zapojuje se do diskuze - nalézá nová nebo alternativní řešení k řešení běžným - chápe a toleruje hodnotu názoru jiného člověka - uplatňuje a obhajuje své individuální potřeby - obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací 	<p>Instrument:</p> <p>Porovnávání Kategorizace Analýza - syntéza Příběhy v obrazech</p> <p>Pořadí instrumentů určují potřeby daných skupin a může být doplněno o instrumenty MIU Basic. Časové rozvržení instrumentu a jejich pořadí se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin a je určováno lektorem skupiny.</p>	<p>OSV II/3</p> <p>OSV I/1</p> <p>OSV I/1</p> <p>MEV I/1</p> <p>OSV II/2 MUV 2 MUV 4</p> <p>VDO 1</p>

5.12. Fyzika

Charakteristika předmětu fyzika

Vzdělávání v předmětu fyzika umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Rozvíjí u žáků kritické a logické myšlení, schopnost klást si otázky a hledat na ně odpovědi. Získané závěry si žáci mohou ověřit i prakticky při laboratorních pracích. Dále významně přispívá k rozvoji dovednosti pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vytvářet hypotézy a spolupracovat při týmové práci. Neoddělitelnou součástí vzdělávání v předmětu fyzika je vedení žáků k přesnému vyjadřování a používání odborné terminologie.

Obsahově učivo fyziky souvisí převážně s přírodovědnými předměty a také s matematikou. Zároveň je kladen důraz na vzájemné souvislosti mezi fyzikou a jednotlivými předměty lidské činnosti (lékařství, sdělovací technika, chemie, ekologie,...).

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučování probíhá jako samostatný vyučovací předmět v 6. – 9. ročníku:

6. ročník	1 hodina + 1 hodina disponibilní
7. ročník	2 hodiny
8. ročník	2 hodiny
9. ročník	1 hodina

Výuka je realizována podle charakteru učiva a cílů vzdělávání frontální metodou s demonstračními pomůckami, nebo skupinovou prací při laboratorních cvičeních (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel). V každém ročníku bude realizována minimálně jedna laboratorní práce.

Výuka v 6. ročníku je navýšena o jednu disponibilní hodinu z důvodu častějšímu procvičení a hlubšímu porozumění základních fyzikálních vztahů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Mezipředmětové vztahy

Matematika, Informatika, Chemie, Zeměpis, Dějepis, Člověk a svět práce, Přírodopis, Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, a strategie, plánuje, organizuje, a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory logickým sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemné i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitativní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožující život a zdraví člověka
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům, pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i pro zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 6.ROČNÍK**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa (F-9-1-01) - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (F-9-1-02) - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty (F-9-1-03) - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů (F-9-1-04)	<p>LÁTKY A TĚLESA</p> <p>Skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - __souvinnost skupenství látek - __částicová stavba - __difuze <p>Měřené veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - __délka - objem - hmotnost - hustota - teplota a její změna - čas	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet (F-9-6-04)	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>Elektrické a magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - __elektrická a magnetická síla	
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu (F-9-2-01)	<p>POHYB TĚLES; SÍLY</p> <p>Pohyby těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - __pohyb přímočarý a křivočarý - __pohyb rovnoměrný	
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu (F-9-6-01)	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - __zdroj napětí - __spotřebič - __spínač	

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 7.ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles (F-9-2-02) - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici (F-9-2-03)	<p>POHYB TĚLES; SÍLY</p> <p>Pohyby těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - _pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - _dráha - _rychlost <p>Výslednice sil</p> <ul style="list-style-type: none"> - _stejného směru - _opačného směru <p>Gravitační pole a gravitační síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - _přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa <p>Tlaková síla a tlak</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí <p>Třecí síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů (F-9-3-01)	<p>MECHANICKÉ VLASTNOTI TEKUTIN</p> <p>Pascalův zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> - _hydraulické zařízení <p>Hydrostatický a atmosférický tlak</p> <ul style="list-style-type: none"> - _souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - _souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře <p>Archimédův zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> - _vztlaková síla - _potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	OSV I/1

<p>- využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí (F-9-6-05)</p>	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>Vlastnosti světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroj světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředí - stín, zatmění Slunce a Měsíce 	
--	---	--

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 8.ROČNÍK**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (F-9-4-01)	<p>ENERGIE</p> <p>Formy energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - _mechanická práce - _výkon - _pohybová a polohová energie - _vnitřní energie - _elektrická energie - _elektrický výkon <p>Přeměny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - _tání, tuhnutí - _vypařování a kapalnění - _hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	<p>OSV I/1</p> <p>EV2</p> <p>EV3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností (F-9-6-04) - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí (F-9-6-02)	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>Elektrické a magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - _elektrický náboj - _tepelné účinky elektrického proudu - _elektrický proud - _elektrická napětí - _elektrická odpor - _bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku (F-9-5-01) - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí (F-9-5-02)	<p>ZVUKOVÉ DĚJE</p> <p>Vlastnosti zvuku</p> <ul style="list-style-type: none"> - _látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - _rychlost šíření zvuku v různých prostředích - _odraz zvuku na překážce - _ozvěna - _pohlcování zvuku	

PŘEDMĚT: FYZIKA
ROČNÍK: 9.ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí (F-9-6-02) - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností (F-9-6-04) - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní (F-9-6-04) - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh (F-9-6-05) - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami (F-9-6-06) 	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>Elektrické a magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - _stejnosměrný elektromotor - střídavý proud - _transformátor - _polovodiče - _zobrazení odrazem na rovinném zrcadle - _zobrazení na dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) - _zobrazení lomem - _zobrazení čočkami – tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - _rozklad bílého světla hranolem 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-02) 	<p>ENERGIE</p> <p>Formy energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - _výroba a přenos elektrické energie - _obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - _jaderná energie - _štěpná reakce - _jaderný reaktor - _jaderná elektrárna - _ochrana lidí před radioaktivním zářením 	VMEG1 MUV5 EV2 EV3 EV4
<ul style="list-style-type: none"> - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<p>VESMÍR</p> <p>Sluneční soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - _její hlavní složky - _měsíční fáze 	

5.13. Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět chemie přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků, učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem. Poskytuje žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti. Umožňuje poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života, poskytuje informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a vede žáky k ochraně přírody a vlastního zdraví. V tomto předmětu si žáci osvojují dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, učí se zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Součástí předmětu je poznávání zásad bezpečné práce s chemikáliemi a poskytování první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučování probíhá jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku:

8. ročník 1 hodina + 1 hodina disponibilní

9. ročník 1 hodina

Výuka probíhá ve třídách, podle možností v učebně přírodních věd, která slouží pro výuku přírodopisu, fyziky a chemie. Do rámce výuky jsou zařazeny laboratorní práce, a to v minimálním počtu dvou v osmém ročníku a jedné v devátém ročníku. K doplnění učiva lze v osmém ročníku uskutečnit exkurzi do čistíčky odpadních vod.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy

Matematika, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výchova ke zdraví, Informatika

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamům, obrazovým materiálům
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje společné a rozdílné vlastnosti látek (CH-9-1-01) - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím nesmí pracovat (CH-9-1-02) 	<p>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</p> <p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek <p>Zásady bezpečné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě <p>Nebezpečné látky a přípravky</p> <ul style="list-style-type: none"> - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam 	<p>OSV I/1 EV 3,4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky (CH-9-2-01) - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení (CH-9-2-02) - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi (CH-9-2-03) - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu (CH-9-2-04) 	<p>SMĚSI</p> <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody <p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	<p>OSV I/1 EV 2 OSV III/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech (CH-9-3-01) - orientuje se v periodické tabulce, rozpoznává vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti (CH-9-3-02) 	<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p> <p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony <p>Prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické 	<p>OSV I/1</p>

	<p>soustavě chemických prvků; protonové číslo</p> <p>Chemické sloučeniny</p> <p>- Chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	
<p>- rozlišuje a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvádí příklady důležitých chemických reakcí, zhodnocuje jejich využívání (CH-9-4-01)</p> <p>- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu (CH-9-4-02)</p>	<p>CHEMICKÉ REAKCE</p> <p>Chemické reakce</p> <p>- Zákon zachování hmotnosti, chemické reakce, látkové množství, molární hmotnost</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p> <p>- Teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza</p>	OSV I/1
<p>- porovnává vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posuzuje vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (CH-9-5-01)</p> <p>- orientuje se na stupnici pH, měří reakci roztoku universálním indikátorovým papírkem a uvádí příklady uplatňování neutralizace v praxi (CH-9-5-02)</p>	<p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <p>Oxidy</p> <p>- Názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>Kyseliny a hydroxidy</p> <p>- Kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů</p> <p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté</p> <p>- Vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných a prakticky významných halogenidů</p>	EV 1 OSV III/1

PŘEDMĚT: CHEMIE**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití (CH-9-6-01) - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy (CH-9-6-02) - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití (CH-9-6-03)	<p>ORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků <p>Paliva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva <p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin <p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	EV 2
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi (CH-9-7-01) - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe (CH-9-7-02) - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (CH-9-7-03)	<p>CHEMIE A SPOLEČNOST</p> <p>Chemický průmysl v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze <p>Průmyslová hnojiva</p> <p>Tepelně zpracované materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cement, vápno, sádra, keramika <p>Plasty a syntetická vlákna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti, použití, likvidace <p>Detergenty, pesticidy a insekticidy</p> <p>Hořlaviny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam tříd nebezpečnosti <p>Léčiva a návykové látky</p>	EV 1 EV 3 EV 4

5.14. Přírodopis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět přírodopis navazuje na přírodopisné učivo prvouky a přírodovědy vyučované na 1. stupni ZŠ. Přírodopis poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodě a přírodním zákonitostem. Umožňuje poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Ve výuce předmětu je kladen důraz na zvládnutí základních metod zkoumání přírody, což je pozorování a pokus. Žáci se též seznamují s moderními metodami výzkumu, moderními technologiemi a jejich uplatněním ve prospěch přírody a lidské společnosti. Jsou vedeni k logickému a kritickému myšlení, řešení problémů a tím k vytváření zodpovědného vztahu k přírodě. Důraz je kladen na praktické činnosti s přírodním materiálem.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět přírodopis se vyučuje takto:

6. ročník	1 hodina + 1 hodina disponibilní
7. ročník	2 hodiny
8. ročník	2 hodiny
9. ročník	1 hodina

Disponibilní hodina je určena především k procvičování a upevnění učiva. Součástí výuky jsou laboratorní práce, a to v minimálním počtu dvou v šestém, sedmé a osmém ročníku a jedné v devátém ročníku za rok. Výuka probíhá ve třídách, podle možností v učebně přírodních věd, která slouží pro výuku přírodopisu, fyziky a chemie.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální, Multikulturní, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy

Fyzika, Chemie, Výchova ke zdraví, Zeměpis, Výchova k občanství, Člověk a svět práce

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů (P-9-1-01) - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (P-9-1-02) - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (P-9-1-04) 	<p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p>Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, - vývin, reakce na podněty; názory na vznik života <p>Dědičnost a proměnlivost organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací <p>Viry a bakterie</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt, význam a praktické využití 	<p>OSV I, II, III EV 2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků (P-9-2-01) 	<p>BIOLOGIE HUB</p> <p>Houby bez plodnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy <p>Houby s plodnicemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami <p>Lišejníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba, symbióza, výskyt a význam 	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (P-9-3-01) - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (P-9-3-02) - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-03) 	<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy fotosyntézy, dýchání <p>Systém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas 	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4 MEV I/1,2 MEV II/2</p>
	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	

<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (P-9-4-04) 	<p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování <p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost 	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4 MEV I/1,2 MEV II/2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01) - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému (P-9-7-02) - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (P-9-7-03) 	<p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p>Organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	<p>EV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01) 	<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy 	<p>OSV I, II, III EV</p>

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (P-9-4-04) 	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování <p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - _ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4 MEV I/1,2 MEV II</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (P-9-3-01) - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (P-9-3-02) - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-03) 	<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování <p>Systém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, - kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin - (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4 MEV I/1,2 MEV II/2</p>

<p>- aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01)</p>	<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>- praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek,</p>	<p>OSV EV</p>
---	--	-------------------

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (P-9-4-04) 	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování <p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci) <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4 VMEG 2 MEV I/1,2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy (P-9-5-01) - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (P-9-5-02) - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří (P-9-5-03) - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby (P-9-5-04) 	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>Fylogeneze a ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmnožování člověka <p>Anatomie a fyziologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, <p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie 	<p>OSV I/1,2,3 EV 2 MUV 1,2,3,5 VMEG 3 MEV I/1,2</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (P-9-1-02) - Uvede příklady dědičnosti 	<p>OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p>Dědičnost a proměnlivost organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen. křížení 	<p>OSV I, II, III EV 2</p>

<p>v praktickém životě (P-9-1-03)</p> <p>- Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (P-9-1-04)</p>		
<p>- aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01)</p>	<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>- praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem atlas</p>	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4</p>

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek (P-9-6-01) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (P-9-6-02) - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi (P-9-6-03) 	<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA</p> <p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a stavba Země <p>Nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků <p>Vnější a vnitřní geologické procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny a důsledky <p>Půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení, vlastnosti a význam půdy <p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>OSV I, II, III EV 1,2,3,4 MEV I/1,2 VMEG 2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí (P-9-7-04) 	<p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	<p>OSV I, II, II EV 1,2,3,4 MEV I/1,2 VMEG 1,2</p>

<p>- aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01)</p>	<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>- praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek,</p>	<p>OSV</p>
---	--	------------

5.15. Zeměpis

Charakteristika předmětu

Zeměpis je předmět, jehož vymezení se pohybuje na hranicích vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a společnost. Vytváří tedy pojítka mezi přírodními vzdělávacími obory a obory společenskými. Učivo zeměpisu navazuje na poznatky z prvouky a hlavně z vlastivědy.

Zeměpis je předmět, jenž žákům otevírá cesty do cizích států naší planety i mimo její hranice. Pomocí tohoto předmětu se žáci učí poznávat jiné kultury a národy. Společně s žáky jsou odhalovány vzájemné souvislosti přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí ve světě, v Evropě, ale i na území České republiky a v jejich blízkém okolí. Žáci poznávají a snaží se uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za vztah lidí k jejich přírodnímu a společenskému prostředí.

Během hodin zeměpisu si žáci osvojují dovednosti pracovat s různými druhy map, grafů či diagramů a dále i s dalšími statistickými a informačními zdroji, které spojují s poznatky z ostatní výuky a s dalšími informacemi získaných ve sdělovacích prostředcích, z populárně naučné literatury a besed, exkurzí, výletů a turistických cest. Předmětem učiva je zároveň porozumění používání základní geografické terminologie. Veškeré poznatky se žáci pokoušejí využít v přiměřených úkolech, které jsou základem užití v běžném životě i v povolání.

Zeměpis poskytuje svým žákům komplexní pohled na společenskou a fyzicko-geografickou sféru naší planety a láká je k vlastnímu poznávání cizích krajů, cizích národů a kultur.

Časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu je následující:

6. ročník	2 hodiny
7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	2 hodiny

Součástí výuky je terénní výuka realizovaná v rámci projektu Škola jinak v 8. ročníku.

Učení je realizováno efektivními metodami výuky, které slouží jako prostředek pro utváření daných kompetencí a výstupů. Učitel zadává problémové úlohy a úkoly rozvíjející tvořivost, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis, fyzika, výchova k občanství, dějepis.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k různým metodám učení
- zařazujeme metody, při kterých žáci hledají a nacházejí řešení a závěry sami
- vedeme žáky k používání správné terminologie, k třídění a systematizaci informací, vyvozování závěrů a uvádění věcí do souvislostí
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce

- dbáme na aktuálnost, zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové otázky a úkoly a navrhujeme jejich řešení
- umožňujeme žákům hledat různé alternativy řešení
- umožňujeme prezentovat, obhajovat a porovnávat jednotlivá řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování, k formulování vlastních myšlenek, obhajování vlastního názoru a vhodné argumentaci
- dbáme na správné porozumění různým sdělením a naslouchání promluvám druhých lidí
- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- podporujeme komunikaci a spolupráci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům možnost pracovat ve skupině, ve dvojicích a vnímat společně problémové situace
- vedeme je k práci na různých pozicích ve skupině a k utváření příjemné atmosféry v týmu
- poskytujeme žákům zpětnou vazbu a necháváme žáky navzájem vést debaty a vyměňovat si názory
- ukazujeme žákům obraz jiných společností a jejich přístupy ke světu a k životu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s cizími národy a jejich zvyky a porovnáváme je se zvyky kultury české a kultury naší republiky
- navozujeme situace a témata, která pomáhají žákům orientovat se v politickém dění
- vedeme žáky k pochopení ekologických problémů, podporujeme ochranu zdraví a trvale udržitelný rozvoj společnosti

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům práci na projektech
- vedeme žáky ke schopnostem číst informace z map

Kompetence digitální

- žáci se učí pracovat s webovou mapou – hledat geografická data, získávat z nich informace, sdílet prostorová data, publikovat prostorová data a informace
- vedeme žáky k uvědomění si bezpečnostních rizik souvisejících s technologií určování polohy a sdílení vlastní polohy
- žáci řeší technické problémy při využívání digitálních technologií – např. GPS přístrojů

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01) - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii (Z-9-1-02)	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Komunikační geografický a kartografický jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary - mapy a plány - jazyk mapy - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky - základní informační geografická média a zdroje dat <p>Geografická kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - glóbus, měřítko glóbusu - poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko, polohopis a výškopis na mapách - práce s mapou	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (Z-9-2-01) - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (Z-9-2-02) - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost (Z-9-2-03)	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních období - světový, pásmový a smluvený čas, datová hranice <p>Krajinná sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra - složky a prvky přírodní sféry <p>System přírodní sféry na planetární úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně <p>System přírodní sféry na regionální úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní oblasti	EV 1 EV 2 EV 3 EV 4

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín (Z-9-5-01) - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) (Z-9-5-02) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (Z-9-5-03) 	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní a společenské prostředí - typy krajín <p>Vztah přírody a společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	<p>EV 1 EV 2 EV 3 EV 4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (Z-9-3-02) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03) 	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - určující a porovnávací kritéria - charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	<p>VMEG 1 VMEG 2</p>

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (Z-9-3-02) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Severní Amerika</p> <p>Jižní Amerika</p> <p>Atlantský oceán</p> <p>Severní ledový oceán</p> <p>Antarktida a Jižní oceán</p> <p>Asie</p> <p>Indický oceán</p> <p>Austrálie</p> <p>Oceánie a Tichý oceán</p> <ul style="list-style-type: none"> - _určující a porovnávací kritéria - _charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - _vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	<p>VMEG 1</p> <p>VMEG 2</p>

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (Z-9-3-02) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - _určující a porovnávací kritéria - _charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - _vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (Z-9-7-01) - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny (Z-9-7-02) - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech (Z-9-7-03)	<p>TERENÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - _orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - určování světových stran, azimutu - odhad vzdáleností a výšek v terénu - jednoduché náčrty krajiny - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelné pohromy – opatření proti nim, chování a jednání v modelových situacích	OSV I/1 EV 4

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace (Z-9-4-01) - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel (Z-9-4-02) - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (Z-9-4-03) - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (Z-9-4-04) - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (Z-9-4-05) - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech (Z-9-4-06) 	<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>Obyvatelstvo světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> - _aktuální poměry současného světa - _sídelní systémy - _urbanizace, suburbanizace <p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - _sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce - _ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - _politická mapa dnešního světa - _hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - _politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - _geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 	<p>VDO 3 MUV 2 MUV 3 MUV 4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy (Z-9-6-01) - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu (Z-9-6-02) - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu (Z-9-6-03) - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (Z-9-6-04) 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - _poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo, sídelní poměry - hospodářství - hospodářské a politické postavení v Evropě i ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu <p>Regiony České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - _územní jednotky státní správy a samosprávy - kraje, místní kraj, euroregiony 	<p>VDO 2 VMEG 1</p>

<p>- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států (Z-9-6-05)</p>	<p>Místní region</p> <ul style="list-style-type: none"> - _zeměpisná poloha, vymezení, vztahy k okolním regionům - _základní přírodní a socioekonomické charakteristiky - _specifika regionu 	
--	--	--

5.16. Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Hudební výchova vede žáka posilováním správných pěveckých návyků ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu, nabízí žákům možnost využívat hudební nástroje při reprodukci i produkci, podněcuje žáky ke ztvárnění hudby pomocí pohybu, tance a gest, rozvíjí schopnost aktivně vnímat, analyzovat a interpretovat znějící hudbu, umožňuje žákům poznat hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, poskytuje žákům pohled do hudební kultury české i světové od minulosti do současnosti, seznamuje žáky se schopností hudby emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi.

Časové a organizační vymezení předmětu

Jedná se o předmět povinný s časovou dotací 1 hodiny týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, vyučující využívá vybavení kabinetu hudební výchovy. Předmět je realizován i formou návštěv kulturních představení.

1. ročník	1 hodina
2. ročník	1 hodina
3. ročník	1 hodina
4. ročník	1 hodina
5. ročník	1 hodina
6. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mezipředmětové vztahy

Matematika, Český jazyk, Prvouka, Tělesná výchova, Výchova k občanství, Výtvarná výchova, Dějepis, Výchova ke zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase (HV-3-1-01) - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (HV-3-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - _pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - _realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Intonace, vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (ozvěna) <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky)	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (HV-3-1-02) - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (HV-3-1-03)	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - _reprodukce motivů pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře <p>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (ozvěna)	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie (HV-3-1-04)	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - _taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (HV-3-1-05) - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje (HV-3-1-06) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Kvality tónů</p> <ul style="list-style-type: none"> - délka, síla, barva, výška <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) <p>Lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukolébavka <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<p>OSV I/1</p>
--	---	----------------

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase (HV-3-1-01) - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (HV-3-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - __pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - __realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Intonace, vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (ozvěna) <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (HV-3-1-02) - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (HV-3-1-03)	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - __reprodukce motivů pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře <p>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - __hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna)	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie (HV-3-1-04)	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - __taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků <p>Orientace v prostoru</p>	

	- utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (HV-3-1-05) - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální (HV-3-1-06) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Kvality tónů</p> <p>- délka, síla, barva, výška</p> <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	OSV I/1

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase (HV-3-1-01) - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (HV-3-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - _pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - _realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <ul style="list-style-type: none"> - kánon <p>Intonace, vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - _hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.), <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón	<p>OSV I/1 OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (HV-3-1-02) - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (HV-3-1-03)	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - _reprodukce motivů pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře <p>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - _hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď)	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie (HV-3-1-04)	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - _taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (HV-3-1-05) - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální (HV-3-1-06) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Vztahy mezi tóny</p> <ul style="list-style-type: none"> - __souzvuk <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochodová <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	OSV I/1

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (HV-5-1-01) - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (HV-5-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - __pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - __realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. <p>Intonace, vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - __hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.), diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.) <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (HV-5-1-02) - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní (HV-5-1-03)	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - __reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. <p>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - __tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry	

	<p>(ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma</p> <p>Záznam instrumentální melodie</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby 	
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace (HV-5-1-07) 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - _dvoudobý a třídobý takt <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (HV-5-1-04) - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků (HV-5-1-06) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Vztahy mezi tóny</p> <ul style="list-style-type: none"> - _akord <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba taneční <p>Hudební formy</p> <ul style="list-style-type: none"> - malá písňová forma <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - _slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	OSV I/1

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (HV-5-1-01) - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (HV-5-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - __pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - __realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. <p>Intonace, vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - __hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.) <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	<p>OSV I/1 OSV I/4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (HV-5-1-02) - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní (HV-5-1-03)	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - __reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. <p>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - __tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma	<p>OSV I/5</p>

	<p>Záznam instrumentální melodie</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů 	
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace (HV-5-1-07) 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - __dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (HV-5-1-04) - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků (HV-5-1-06) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Vztahy mezi tóny</p> <ul style="list-style-type: none"> - __souzvuk, akord <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba taneční <p>Hudební formy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rondo, variace <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - __slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	OSV I/1

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě (HV-9-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, zpěv, deklamace <p>Intonace a vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu <p>Reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře	OSV I/5

<p>a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03)</p>	<p>a keyboardů, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty a další způsoby záznamu hudby <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04) 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla <p>Interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>OSV II/3,4 OSV III/1</p>

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA
ROČNÍK: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě (HV-9-1-02) 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, zpěv, deklamace <p>Intonace a vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu <p>Reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	<p>OSV I/4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností 	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře 	<p>OSV I/5</p>

<p>a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03)</p>	<p>a keyboardů, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty a další způsoby záznamu hudby <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04) 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců různých stylových období (HV-9-1-04) - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla <p>Hudební dílo a jeho autor</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly (inspirace, epigonství) <p>Interpretace znějící hudby</p>	<p>OSV II/3,4 OSV III/1</p>

	- slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	
--	--	--

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně (HV-9-1-02) 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet) <p>Intonace a vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu <p>Reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) 	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), 	OSV I/5

<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03) 	<p>hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty a další způsoby záznamu hudby <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04) 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období (HV-9-1-06) - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Hudební dílo a jeho autor</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům <p>Interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>OSV II/3,4 OSV III/1 MUV 4 VMEG 1, 2, 3</p>

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase (HV-9-1-02)	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách <p>Intonace a vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu <p>Reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01)	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST</p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní),	OSV I/5

<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03) 	<p>hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04) 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období (HV-9-1-06) - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07) 	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Hudební dílo a jeho autor</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kým, módnost a modernost, stylová provázanost) <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům <p>Interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>OSV II/3, 4 OSV III/1 MUV 1 VMEG 3</p>

5.17. Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Žáci by se měli naučit rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Toto poznávání je zaměřeno na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i zmnožovat. Žákům je tak umožněno, aby si v činnostech prakticky osvojili výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli jejich potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, což významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

V 1. – 3. ročníku se ve výtvarných činnostech vychází především z dětské spontánnosti, bezprostřednosti a uvolněnosti. Z metod a forem práce se využívá různé hravé činnosti a experimentování. Klade se důraz na schopnost žáka vytvořit si správné pracovní prostředí, naučit se užívat vhodných výtvarných pomůcek a prostředků.

Při výtvarných činnostech 4. a 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem, proto se postupně přechází od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci.

Na 2. stupni se vzhledem k ubývání spontánnosti a bezprostřednosti žáků objevují zábrany a ostych způsobené zvýšenou kritičností k vlastní výtvarné činnosti. Proto je nutné posilovat sebevědomí žáků, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací, volbou náročnějších úkolů a technik, a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování. Žáci se systematictěji seznamují s problematikou výtvarné kultury, především s vývojem výtvarného umění.

Časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova

1. ročník	1 hodina
2. ročník	2 hodiny
3. ročník	1 hodina
4. ročník	2 hodiny
5. ročník	1 hodina
6. ročník	1 hodina
7. ročník	2 hodiny
9. ročník	2 hodiny

Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Součástí výtvarné výchovy jsou návštěvy výstav, galerií, muzeí... Žáci prezentují výsledky své práce ve výtvarných soutěžích.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Hudební výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj;
ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adapтуje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ (VV-3-1-01)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary – jejich jednoduché vztahy (rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše	OSV I/1
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace (VV-3-1-02)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Uspořádání objektů do celků	OSV I/3
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje (VV-3-1-03)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba	EV 4
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností (VV-3-1-04)	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - ilustrace textů, volná malba	
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil (VV-3-1-05)	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování	

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ (VV-3-1-01) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace (VV-3-1-02) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje (VV-3-1-03) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecká výtvarná tvorba 	
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností (VV-3-1-04) 	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s objekty, akční tvar malby a kresby <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - jejich rozlišení, výběr a uplatnění – ilustrace textů, volná malba, plastika <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	OSV III/1 ENV I/1

<p>- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil (VV-3-1-05)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>	
---	--	--

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ (VV-3-1-01)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru	OSV I/3
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace (VV-3-1-02)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Uspořádání objektů do celků - __uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje (VV-3-1-03)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - __film, televize Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - __manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	MEV I/4
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností (VV-3-1-04)	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Typy vizuálně obrazných vyjádření - __jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks	
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	

samostatně vytvořil, vybral či upravil (VV-3-1-05)	-__v komunikaci se spolužáky	
---	------------------------------	--

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (VV-5-1-01)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - __linie, tvary, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru	OSV I/1
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností (VV-5-1-02)	UPLATNOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Typy vizuálně obrazných vyjádření - __jejich rozlišení, výběr a uplatnění – volná malba, objekty, plastika, skulptura, fotografie	
- nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě (VV-5-1-03)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - __vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - __umělecká výtvarná tvorba, tiskovina, televize	MEV I/4
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy (VV-5-1-04)	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - __pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	

<p>a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (VV-5-1-05)</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - ___ v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p>	
<p>- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil (VV-5-1-06)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Proměny komunikačního obsahu - ___ záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (VV-5-1-01) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> -_uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> -_objemy – jejich jednoduché vztahy v objemu 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností (VV-5-1-02) 	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> -_manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě (VV-5-1-03) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> -_vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> -_umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	MEV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků 	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> -_jejich rozlišení, výběr a uplatnění – objekty, volná malba, sochařství, 	

<p>svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy (VV-5-1-04)</p>	<p>plastika, animovaný film, komiks, elektronický obraz, reklama</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <p>- _hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>	
<p>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (VV-5-1-05)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>- _jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>	
<p>- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil (VV-5-1-06)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) <p>Proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01)	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, (podobnost, kontrast, rytmus,), ve statickém vizuálně obrazném vyjádření <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické) ve statickém vyjádření	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02)	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	OSV I/3
<ul style="list-style-type: none"> - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03)	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	MEV I/4
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04)	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr, uplatnění a interpretace	

	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komiks, fotografie; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p>	
<p>- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05)</p>	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <p>- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní; reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>	
<p>- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>proměny komunikačního obsahu</p> <p>- záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p>	
<p>- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>- jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- utváření a uplatnění komunikačního obsahu</p>	

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické) ve statickém i dynamickém vyjádření 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04) 	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, komiks, fotografie; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05) 	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06) 	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07) 	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p>	

	- utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora	
--	--	--

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01)	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02)	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	
<ul style="list-style-type: none"> - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03)	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média,	MEV I/4

	reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04)	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05)	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> - _hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06)	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	

<p>- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07)</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p>	<p>OSV II/1 OSV II/3</p>
--	---	------------------------------

5.18. Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

Poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví je jednou z priorit základního vzdělávání, neboť zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život, pro optimální pracovní výkonnost.

Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, na témata předmětu 1. stupně přírodověda.

Posláním nově konstituovaného vzdělávacího předmětu je, aby se na základě získaných poznatků a osvojených sociálních dovedností u žáka postupně formovaly trvalé postoje k celoživotní podpoře a ochraně zdraví, aby se žák uměl chránit před sociálně patologickými jevy, aby se naučil nést odpovědnost za své zdraví a život.

Výchova ke zdraví klade důraz na dovednosti, postoje a hodnoty nezbytné pro praktický život, reaguje na potřeby týkající se podpory a ochrany zdraví u dětí a dospívajících, využívá pozitivních zkušeností a doporučení WHO.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a další zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat návykové látky, předcházet úrazům, zvládat mimořádné situace, rozšiřují poznatky o rodině, škole, společnosti, získávají komplexní pohled na širokou problematiku zdraví tak, aby porozuměli interakci aspektů tělesných, duševních a sociálních, aby o hodnotě významu zdraví uvažovali v širších souvislostech, aby formovali celoživotní postoje k ochraně zdraví svého i zdraví ostatních.

Časové a organizační vymezení předmětu

Učivo je osnováno cyklicky – k jednotlivým okruhům 6. ročníku se vracíme v 9. ročníku, kdy je prohlubujeme a rozšiřujeme o další poznatky, dovednosti a hodnotové postoje.

Z metod a forem práce využíváme vedle výkladu a dialogu převážně aktivizující a komplexní výukové metody - diskuse skupinová a u kulatého stolu, situační a didaktické hry, soutěže, samostatná práce žáků, skupinové vyučování, projektová výuka.

Do výuky zařazujeme přednášky a besedy, které souvisí se současným životním stylem

6. ročník 1 hodina

9. ročník 1 hodina

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy

Tělesná výchova, Výchova k občanství, Přírodopis, Zeměpis

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj;
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (VZ-9-1-02) 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>Vztahy ve dvojici</p> <ul style="list-style-type: none"> - _kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<p>OSV I/1 OSV II/1,2,3,4 OSV III/1 MUV 2,5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (VZ-9-1-07) - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (VZ-9-1-08) 	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>Výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy <p>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</p> <ul style="list-style-type: none"> - _zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim <p>Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - _prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, 	<p>OSV I/1,2,3,4 OSV II/3 OSV III/1,2</p>

	na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (VZ-9-1-14) - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15) 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci <p>Bezpečné chování a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) <p>Manipulativní reklama a informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamní vlivy, působení sekt <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>OSV I/1,3,4 OSV II/1,2,3 OSV III/1,2 MEV I/1,5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním 	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ	

<p>a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (VZ-9-1-03)</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (VZ-9-1-04) - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (VZ-9-1-05) - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (VZ-9-1-06) 	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</p> <p>- složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>Podpora zdraví a její formy</p> <p>- prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	<p>OSV I/1,2,3 OSV III/2 EV 2</p>
---	---	---

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
ROČNÍK: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (VZ-9-1-09) - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (VZ-9-1-11) - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (VZ-9-1-12) 	<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>Dětství, puberta, dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesné, duševní a společenské změny <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity 	<p>OSV I/1,2 OSV II/2 OSV III/2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (VZ-9-1-08) 	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>Ochrana před přenosnými chorobami</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty 	<p>OSV I/1,2 OSV II/2 OSV III/2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (VZ-9-1-10) - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti <p>Autodestruktivní závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, 	<p>OSV I/1,2 OSV II/2 OSV III/2</p>

<p>potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (VZ-9-1-13)</p>	<p>nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu</p>	
<p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (VZ-9-1-10)</p> <p>- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (VZ-9-1-13)</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - _vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; - _zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity <p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - _cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; - _stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; - _zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; - _pomáhající a prosociální chování <p>Psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - _v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <ul style="list-style-type: none"> - _respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; - _chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	<p>OSV I/1,2,3,4 OSV II/1,2,3,4 OSV III/1,2</p>

5.19. Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání na základních školách a představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí (využívání) různého sportovního náčiní (náradí), k seznámení s návody pro pohybovou prevenci. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků.

Především však Tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti (předpoklady) i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Časové a organizační vymezení předmětu

1. ročník	2hodin
2. ročník	2hodin
3. ročník	2hodin
4. ročník	2hodin
5. ročník	2hodin
6. ročník	2hodin
7. ročník	2hodin
8. ročník	2hodin
9. ročník	2hodin

Součástí výuky ve 2. a 3. třídě je plavecký výcvik.

V případě vhodných materiálních a klimatických podmínek je do 7. ročníku zařazen lyžařský kurz.

Pro výuku využíváme tyto prostory: tělocvična školy, školní herna, sportovní hala, hřiště, stadion, park a okolí školy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova

Mezipředmětové vztahy

Hudební výchova, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda, výchova ke zdraví, informatika, výchova k občanství

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby poznali smysl a cíl svých aktivit

- pomáháme žákům plánovat, organizovat a řídit vlastní činnost
- umožňujeme žákům užívat osvojené názvosloví na různých úrovních
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vnímat problémové situace a plánovat způsob řešení problémů
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit
- snažíme se, aby byli schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni
- podporujeme žáky v používání kultivovaného ústního projevu
- umožňujeme žákům zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- provádíme činnosti, při kterých žáci spolupracují ve skupině
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali
- projevujeme vůči každému žákovi očekávání úspěchu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- umožňujeme žákům samostatně se rozhodnout podle dané situace
- učíme žáky rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- umožňujeme žákům spoluorganizovat svůj pohybový režim
- podporujeme žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- učíme žáky ovládat základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti (TV-3-1-01) - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy (TV-3-1-04)	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé pohybové aktivity <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity <p>Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení (TV-3-1-02) - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích (TV-3-1-03)	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry spojené s během - hry s využitím hraček - hry spojené s házením a chytáním míče - hry pro uklidnění - hry na hřišti, na ledu, na sněhu <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - cvičení s náčiním a na náradí	OSV I/1,3 OSV II/1 OSV I/1

	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s rytmičným doprovodem <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahovaná <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh střídáný s chůzí, překonávání překážek - skok daleký z místa snožmo, s rozběhem <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - spolupráce ve hře <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze ke vzdálenějšímu cíli - výchova k turistice - chování v přírodě 	<p>OSV I/1,3</p> <p>OSV I/1,3 OSV II/1,2,3</p> <p>OSV I/1,2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci (TV-3-1-05) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní povely - domluvené signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizace prostoru <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - -chování fair play <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla jednoduchých her <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti (TV-3-1-01) - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy (TV-3-1-04)	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků - různá délka a intenzita pohybu <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - relaxační a jiná zdravotně zaměřená - cvičení a jejich praktické využití <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé pohybové aktivity <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity <p>Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení (TV-3-1-02) - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích (TV-3-1-03) -	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry spojené s během - hry s využitím hraček - hry spojené s házením a chytáním míče - hry pro uklidnění - hry na hřišti, na ledu, na sněhu	

	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - cvičení s náčiním a na nářadí <p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s rytmičtým doprovodem <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahovaná <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh střídaný s chůzí, překonávání překážek - skok daleký z místa snožmo, s rozběhem <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - spolupráce ve hře <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze ke vzdálenějšímu cíli - výchova k turistice - chování v přírodě 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci (TV-3-1-05) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní povely - domluvené signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizace prostoru <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování fair play <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla jednoduchých her <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti (TV-5-1-11) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12) 	PLAVECKÝ KURZ	
--	----------------------	--

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti (TV-3-1-01) - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy (TV-3-1-04)	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků - různá délka a intenzita pohybu <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení - správné zvedání zátěže <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - relaxační a jiná zdravotně zaměřená - cvičení a jejich praktické využití <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé pohybové aktivity <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity <p>Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí - první pomoc v podmínkách TV	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení (TV-3-1-02) - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích (TV-3-1-03) -	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry spojené s během - hry spojené s netradičním náčiním - hry spojené s házením a chytáním míče - hry pro uklidnění - hry na hřišti, na ledu, na sněhu	

	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - cvičení s náčiním a na nářadí <p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s rytmičtým doprovodem - základy estetického pohybu <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahovaná <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh střídaný s chůzí, překonávání překážek - rychlý běh - skok daleký z místa snožmo, s rozběhem - skok do dálky - hod míčkem <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - spolupráce ve hře <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze ke vzdálenějšímu cíli - výchova k turistice - chování v přírodě 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci (TV-3-1-05) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní povely - domluvené signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizace prostoru <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - -chování fair play <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla jednoduchých her 	

	<p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů - základní pohybové testy <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti (TV-5-1-11) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12) 	<p>PLAVECKÝ KURZ</p>	

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti (TV-5-1-01) - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením (TV-5-1-02) - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka (TV-5-1-04) - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti (TV-5-1-05) - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení (TV-5-1-07) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků - změny délky a intenzity pohybu <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení - správné zvedání zátěže - průpravná a kompenzační cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - relaxační a jiná zdravotně zaměřená - cvičení a jejich praktické využití <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé pohybové aktivity <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity <p>Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí - první pomoc v podmínkách TV 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví (TV-5-1-06) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her (TV-5-1-03) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry spojené s během - hry s využitím hraček - hry spojené s házením a chytáním míče - hry pro uklidnění - hry na hřišti, na ledu, na sněhu 	

<ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosť a súťaže na úrovni triedy (TV-5-1-08) 	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - prípravné cvičenia - akrobacie - cvičenia s náčiním a na náradí <p>Rytmické a kondičné formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičenia s rytmickým doprovodom - základy estetického pohybu <p>Prípravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pretahovaná <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - beh striedaný s chôzou, prekonávanie prekážek - rýchly beh - vytrvalostný beh - skok do dĺžky - hod míčkom <p>Základy športovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulácia s míčom - spolupráca v hre - utkánie podľa zjednodušených pravidiel <p>Turistika a pobyt v prírode</p> <ul style="list-style-type: none"> - chôze ke vzdialenejšiemu cieľu - výchova k turistike - chovanie v prírode - chovanie v dopravných prostredkoch pri presunu 	
<ul style="list-style-type: none"> - zmieri základné pohybové výkony a porovná je s predchádzajúcimi výsledkami (TV-5-1-09) - orientuje sa v informačných zdrojoch o pohybových aktivitách a športovních akciách v škole i v mieste bydliska; samostatne získava potrebné (TV-5-1-10) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné povely - domluvené signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné organizace priestoru <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - chovanie fair play - olympijské ideály 	

	<p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla jednoduchých her <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů - základní pohybové testy <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	
--	---	--

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti (TV-5-1-01) - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením (TV-5-1-02) - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka (TV-5-1-04) - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti (TV-5-1-05) - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení (TV-5-1-07) - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti (TV-5-1-11) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků - změny délky a intenzity pohybu <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - relaxační a jiná zdravotně zaměřená - cvičení a jejich praktické využití - správné zvedání zátěže - průpravná a kompenzační cvičení <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé pohybové aktivity <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - první pomoc v podmínkách TV <p>Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí - první pomoc v podmínkách TV 	<p>OSV I/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry spojené s během - hry s využitím hraček 	

<p>činnostech opačné pohlaví (TV-5-1-06)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her (TV-5-1-03) - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy (TV-5-1-08) 	<ul style="list-style-type: none"> - hry spojené s házením a chytáním míče - hry pro uklidnění - pohybová tvořivost - hry na hřišti, na ledu, na sněhu <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - cvičení s náčiním a na nářadí <p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s rytmickým doprovodem - jednoduché tance <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahovaná <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh střídaný s chůzí, překonávání překážek - rychlý běh - vytrvalostní běh - skok do dálky - hod míčkem <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - spolupráce ve hře - utkání podle zjednodušených pravidel <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze ke vzdálenějšímu cíli - výchova k turistice - chování v přírodě 	
<ul style="list-style-type: none"> - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky (TV-5-1-09) - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné (TV-5-1-10) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní povely - domluvené signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizace prostoru <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování fair play 	

	<p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla jednoduchých her <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	
--	---	--

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program (TV-9-1-02) - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (TV-9-1-04) - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> - _průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - _v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p>OSV I/1,3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (TV-9-2-01) - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - _s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - _akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance 	<p>OSV I/1,3,5</p>

	<p>Úpoly</p> <p>- _základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika</p> <p>- _rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem</p> <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)</p> <p>- _herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Bruslení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <p>- _tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <p>- _v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu</p> <p>- _významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>- _her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <p>- _měření, evidence, vyhodnocování</p>	<p>OSV I/1,3 OSV II/1,2 MEV II/1</p>

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program (TV-9-1-02) - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (TV-9-1-04) - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> - _průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - _v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p>OSV I/1,3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (TV-9-2-01) - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - _s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - _akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance <p>Úpoly</p>	<p>OSV I/1,3,5</p>

	<p>- <u>základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</u></p> <p>Atletika</p> <p>- <u>rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem</u></p> <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)</p> <p>- <u>herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</u></p> <p>Bruslení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <p>- <u>tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</u></p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <p>- <u>v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</u></p> <p>Historie a současnost sportu</p> <p>- <u>významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</u></p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>- <u>her, závodů, soutěží</u></p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <p>- <u>měření, evidence, vyhodnocování</u></p>	<p>OSV I/1,3 OSV II/1,2 MEV II/1</p>

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program (TV-9-1-02) - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (TV-9-1-04) - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> - _průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - _v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p>OSV I/1,3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (TV-9-2-01) - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - _s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - _akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičkým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance <p>Úpoly</p>	<p>OSV I/1,3,5</p>

	<p>- <u>základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</u></p> <p>Atletika</p> <p>- <u>rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</u></p> <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)</p> <p>- <u>herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</u></p> <p>Bruslení</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>- <u>příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</u></p> <p>(Poznámka: Turistika a pobyt v přírodě je součástí projektu Škola jinak)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <p>- <u>tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</u></p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <p>- <u>v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</u></p> <p>Historie a současnost sportu</p>	<p>OSV I/1,3 OSV II/1,2 MEV II/1</p>

<p>hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) 	<ul style="list-style-type: none"> - významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - her, závodů, soutěží <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření, evidence, vyhodnocování 	
---	---	--

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program (TV-9-1-02) - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (TV-9-1-04) - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - _rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> - _průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - _v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p>OSV I/1,3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (TV-9-2-01) - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - _s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - _akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance 	<p>OSV I/1,3,5</p>

	<p>Úpoly</p> <p>- __základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika</p> <p>- __rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)</p> <p>- __herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Bruslení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <p>- __tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <p>- __v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu</p> <p>- __významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>- __her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <p>- __měření, evidence, vyhodnocování</p>	<p>OSV I/1,3 OSV II/1,2 MEV II/1</p>

5.20. Člověk a svět práce

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět člověk a svět práce vede žáky k vytváření odpovědného a tvořivého postoje k práci, k vědě a technice, k řemeslné a lidové tvořivosti a tradicím. Hlavním cílem výuky je, aby žáci získali teoretické znalosti a praktické dovednosti a návyky v různých oborech lidské činnosti.

Předmět vede žáky i k poznávání vybraných druhů materiálů, jejich základních vlastností a možností použití, k získání základní orientace v různých oborech lidské činnosti, k vytváření pozitivního vztahu k práci a uvědomění si nutnosti dodržování základních bezpečnostních a hygienických návyků.

Součástí výuky je získání prvotní orientace v pracovních oborech na trhu práce a v možnostech vlastního profesního zaměření.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět se vyučuje ve všech ročnících, kromě sedmého, jednu hodinu týdně. V 1. – 5. ročníku jsou tematické okruhy určeny všem žákům. Pro žáky druhého stupně jsou tematické okruhy rozděleny takto:

- 6. ročník - Práce s technickými materiály
- Příprava pokrmů
- 8. ročník - Svět práce
- Příprava pokrmů
- Práce s technickými materiály
- 9. ročník - Svět práce
- Příprava pokrmů
- Práce s technickými materiály

1. ročník	1 hodina
2. ročník	1 hodina
3. ročník	1 hodina
4. ročník	1 hodina
5. ročník	1 hodina
6. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Výuka všech tematických okruhů je společná pro chlapce i dívky.

Náročnější praktické činnosti a exkurze je možné realizovat ve vícehodinových blocích. Výuka probíhá v kmenových učebnách, ve školní dílně, ve školní kuchyni a na pozemcích školy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova,

Mezipředmětové vztahy

Matematika, Výtvarná výchova, Prvouka, Přírodopis

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje udo širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (ČSP-3-1-01) - pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton aj.) - _pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - lidové zvyky, tradice 	<p>OSV I/1 OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - _stavebnice (plošné, prostorové) 	<p>OSV I/1 OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování (ČSP-3-3-01) - pečuje o nenáročné rostliny (ČSP-3-3-01) 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základní podmínky pro pěstování rostlin - _pěstování rostlin ze semen v místnosti 	<p>OSV I/1 EV I/4</p>

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (ČSP-3-1-01) - pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> -_vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) -_lidové zvyky, tradice 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -_stavebnice (plošné, prostorové) -_práce s návodem, předlohou 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování (ČSP-3-3-01) - pečuje o nenáročné rostliny (ČSP-3-3-01) 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> -_základní podmínky pro pěstování rostlin -_pěstování rostlin ze semen na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) 	OSV I/1 EV 4
<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování (ČSP-3-4-01) - chová se vhodně při stolování (ČSP-3-4-02) 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> -_základní vybavení kuchyně -_jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	OSV I/1 OSV II/3

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (ČSP-3-1-01) - pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> -_vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) -_lidové zvyky, tradice 	OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -_stavebnice (plošné, prostorové) -_práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o nenáročné rostliny (ČSP-3-3-01) 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> -_pěstování pokojových rostlin 	EV I/4
<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování (ČSP-3-4-01) - chová se vhodně při stolování (ČSP-3-4-02) 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> -_výběr, nákup a skladování potravin -_jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	OSV I/3 OSV II/3 OSV III/2

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu (ČSP-5-1-01) - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic (ČSP-5-1-02) - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (ČSP-5-1-03) - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-1-04) 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - _lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>OSV I/1 OSV I/2 OSV I/5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-5-2-01) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-2-03) 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - _stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů 	<p>OSV I/1 OSV I/5 OSV III/1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny (ČSP-5-3-02) - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (ČSP-5-3-03) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-3-04) 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - _pěstování rostlin ze semen (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) 	<p>OSV I/1 EV 4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně (ČSP-5-4-01) - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování (ČSP-5-4-03) 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - _základní vybavení kuchyně - _jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu (ČSP-5-1-01) - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic (ČSP-5-1-02) - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (ČSP-5-1-03) - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-1-04) 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - _jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - _lidové zvyky, tradice, řemesla 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu (ČSP-5-2-02) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-2-03) 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - _práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV I/1 OSV I/5 OSV III/1
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorován (ČSP-5-3-01) - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (ČSP-5-3-03) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-3-04) 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - _pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - _rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	OSV I/1 EV 4
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně (ČSP-5-4-01) - připraví samostatně jednoduchý pokrm (ČSP-5-4-02) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni (ČSP-5-4-04) 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - _výběr, nákup a skladování potravin - _technika v kuchyni – historie a význam 	OSV III/2

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň (ČSP-9-1-01) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a postupy 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (ČSP-9-1-02) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost (ČSP-9-1-03) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace práce, důležité technologické postupy 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku (ČSP-9-1-04) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-1-05) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	EV – 3 EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebič (ČSP-9-5-01) 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	OSV I/1
	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné 	OSV I/1 OSV I/5

<p>- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (ČSP-9-5-02)</p>	<p>úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	
<p>- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (ČSP-9-5-03)</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ - úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>EV – 3 EV - 4</p>
<p>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (ČSP-9-5-04)</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p>	<p>OSV I/1</p>

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň (ČSP-9-1-01) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a postupy 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (ČSP-9-1-02) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost (ČSP-9-1-03) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace práce, důležité technologické postupy 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku (ČSP-9-1-04) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-1-05) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	EV – 3 EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebič (ČSP-9-5-01) 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	OSV I/1
	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné 	OSV I/1 OSV I/5

<p>- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (ČSP-9-5-02)</p>	<p>úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	
<p>- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (ČSP-9-5-03)</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ - _úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>EV – 3 EV - 4</p>
<p>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (ČSP-9-5-04)</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ - _kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p>	<p>OSV I/1</p>
<p>- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (ČSP-9-8-01)</p>	<p>SVĚT PRÁCE - _trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p>	<p>OSV I/1</p>
<p>- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě (ČSP-9-8-02)</p>	<p>SVĚT PRÁCE - _zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - _možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p>	<p>OSV I/1</p>
<p>- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání (ČSP-9-8-03)</p>	<p>SVĚT PRÁCE - _volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p>	<p>OSV I/1 EV – 3 EV -4</p>

<p>- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (ČSP-9-8-04)</p>	<p>SVĚT PRÁCE - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>OSV I/5</p>
---	---	----------------

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň (ČSP-9-1-01) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a postupy 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (ČSP-9-1-02) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost (ČSP-9-1-03) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace práce, důležité technologické postupy 	OSV I/1 OSV I/5
<ul style="list-style-type: none"> - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku (ČSP-9-1-04) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	OSV I/1
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-1-05) 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	EV – 3 EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebič (ČSP-9-5-01) 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	OSV I/1
	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné 	OSV I/1 OSV I/5

- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (ČSP-9-5-02)	úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (ČSP-9-5-03)	PŘÍPRAVA POKRMŮ - _úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	EV – 3 EV - 4
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (ČSP-9-5-04)	PŘÍPRAVA POKRMŮ - _kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	OSV I/1
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (ČSP-9-8-01)	SVĚT PRÁCE - _trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	OSV I/1
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě (ČSP-9-8-02)	SVĚT PRÁCE - _zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - _možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	OSV I/1
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání (ČSP-9-8-03)	SVĚT PRÁCE - _volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV I/1 EV – 3 EV -4

<p>- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (ČSP-9-8-04)</p>	<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>OSV I/5</p>
---	--	----------------

5.21. Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Konverzace v anglickém jazyce vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání. Konverzace poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců, jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Prohlubuje poznávání kulturních tradic a odlišností ve způsobu života anglicky mluvících zemí.

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je zařazen na druhý stupeň v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Obsah učiva bude souviset s předměty vyučovanými na 2. stupni, ponejvíce s předmětem Anglický jazyk.

Časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace: 6. až 9. ročník: 1 hodina týdně

Výuka probíhá v prostorách, které jsou vybaveny potřebnou didaktickou technikou. Specifické uspořádání lavic umožňuje žákům lépe komunikovat a volněji se pohybovat a poskytuje prostor pro prezentaci rozhovorů, scének či nácvik modelových situací.

Do vyučovací hodiny jsou pravidelně zařazovány poslech s porozuměním, reprodukce textu, soutěže a hry.

6. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Průřezová témata

Multikulturní výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, Matematika, Dějepis, Výchova k občanství, Přírodopis, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- předkládáme potřebné studijní materiály a zdroje
- umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení a praktickém životě
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- zapojujeme žáky do přípravy na další hodiny
- vedeme žáky k porovnávání zákonitostí mateřského a cizího jazyka

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- probouzíme schopnost vnímat různé životní situace, poučit se z nich, popř. naplánovat jiné řešení
- vedeme žáky k vytrvalému hledání řešení problému
- umožňujeme žákům aplikovat osvědčené postupy při řešení problémových situací
- korigujeme chybná řešení problémů a diskutujeme o řešeních možných

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vybízíme žáky, aby kladli otázky
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a vhodným reakcím na promluvy druhých lidí
- používáme gesta, zvuky, obrazové materiály a různé typy textů a záznamů a vedeme žáky k jejich pochopení
- směřujeme žáky k aktivnímu využívání informačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- iniciujeme párovou a skupinovou práci
- navozujeme příjemnou atmosféru a posilujeme v žácích pozitivní představy
- umožňujeme žákům dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky k ohleduplnosti a vzájemné pomoci
- diskutujeme o výsledcích společné práce
- oceňujeme zkušenosti žáků, respektujeme různé názory, čerpáme z námětů žáků
- podporujeme v žácích zdravou sebedůvěru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k plnění povinností a vzájemnému respektu
- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění
- hovoříme o významu naší kultury a porovnáváme ji s tradicemi anglicky mluvících zemí
- seznamujeme žáky se specifiky života lidí v anglicky mluvících zemích a vedeme je k respektování rozdílných kultur
- podporujeme zájem o zdravý životní styl
- dbáme na ochranu zdraví a kvalitní prostředí při práci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k určení a překonávání překážek, k dodržování vymezených pravidel a ke splnění zadaných úkolů
- směřujeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností
- zařazujeme úkoly, které vyžadují jeho naplánování a časové rozvržení
- měníme podmínky při plnění úkolu a připravujeme tak žáky na změny v pracovním prostředí

PŘEDMĚT: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**ROČNÍK: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adekvátně reaguje v běžných každodenních situacích - dokáže odpovědět na všeobecné otázky - umí mluvit o své rodině, kamarádech a koníčcích - dokáže popsat situaci, osoby a vyprávět jednoduchý příběh	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, stravovací návyky, péče o zdraví, příroda a město, nákupy a móda - rozvoj slovní zásoby - zvuková a grafická podoba jazyka	MUV 1

PŘEDMĚT: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**ROČNÍK: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje - mluví o své rodině, kamarádech, škole a volném čase - vypráví jednoduchý příběh či událost z každodenního života	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas, kultura, cestování, stravovací návyky, společnost a její problémy, moderní technologie a média, reálie příslušných jazykových oblastí - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikace žáka - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem	<p>MEV I/3 MEV II/1</p>

PŘEDMĚT: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede konverzaci ve dvojici i ve skupinkách - dokáže vést telefonický hovor - vede jednoduchý rozhovor s cizincem - dokáže mluvit o svých pocitech a náladě	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, společnost a její problémy, realie zemí - používání správných gramatických tvarů a výrazů - rozvíjení slovní zásoby vzhledem k daným komunikačním situacím - zvládnutí intonace a přízvuku	MEV I/3

PŘEDMĚT: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede konverzaci ve dvojici i ve skupinkách - dokáže si objednat v restauraci či vést jednoduchý dialog s obsluhou restauračních zařízení - dokáže mluvit o svém budoucím povolání či studiu - dokáže mluvit o svých pocitech a náladě	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, stravovací návyky, reálie příslušných jazykových oblastí - používání správných gramatických tvarů a výrazů - rozvíjení slovní zásoby vzhledem k daným komunikačním situacím - zvládání intonace a přízvuku	MEV I/3

5.22. Německý jazyk (Další cizí jazyk)

Charakteristika předmětu

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Časové a organizační vymezení předmětu

Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jedná se o předmět povinný. Škola zařazuje Další cizí jazyk od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin.

8. ročník	3 hodin
9. ročník	3 hodin

Výuka je realizována pomocí efektivních metod, které slouží jako prostředek k utváření daných kompetencí a výstupů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Informatika, Přírodopis, Zeměpis, Dějepis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Výchova k občanství

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

5.22. Čeština jako druhý jazyk

Charakteristika předmětu

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádá o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první řadě vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Veškerý obsah a forma v předmětu Čeština jako druhý jazyk bude podřízena individuálnímu nastavení potřeb jednotlivce či skupiny, které budou v tomto předmětu vzdělávány.

PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, rodina, domov, povolání, oblékání, volný čas, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, dopravní prostředky 	<p>OSV I/3 OSV II/2 OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3 MEV II/2 MUV 1 MUV 4</p>

<p>vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)</p> <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) 		
---	--	--

PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalendářní rok (měsíce, roční období, svátky), nákupy, jídlo, obec, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, zdraví, příroda, počasí 	<p>OSV I/3 OSV II/2 OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 MEV II/1 MEV II/2 EV 4 MUV 1</p>

<p>vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)</p> <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) 		
---	--	--

5.23. Ruský jazyk (Další cizí jazyk)

Charakteristika předmětu

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Časové a organizační vymezení předmětu

Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jedná se o předmět povinný. Škola zařazuje Další cizí jazyk od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin.

8. ročník	3 hodiny
9. ročník	3 hodiny

Výuka je realizována pomocí efektivních metod, které slouží jako prostředek k utváření daných kompetencí a výstupů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Informatika, Přírodopis, Zeměpis, Dějepis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Výchova k občanství

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK**ROČNÍK: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, rodina, domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>OSV I/3 OSV II/2 OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3 MEV II/2 MUV 1 MUV 4 EV 4</p>

volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)		
--	--	--

PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK**ROČNÍK: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas, povolání, rodina, domov, škola, kalendářní rok (měsíce, roční období, svátky), obec, dopravní prostředky, nákupy, oblékání, realie zemí příslušných jazykových oblastí	<p>OSV I/3 OSV II/2 OSV II/3 VMEG 1 VMEG 2 MEV II/1 MEV II/2 MUV 1</p>

volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)		
--	--	--

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. Hodnocení žáků a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání

Podrobně zpracovaná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků tvoří samostatnou směrnici školy, jsou součástí Školního řádu a zároveň součástí tohoto ŠVP.

Vycházejí ze zákona č. 561/2004 Sb. školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání, v platném znění. Stanovují způsob hodnocení žáka.

Mnohaletá diskuse s rodiči o způsobu hodnocení zatím ukazuje, že rodiče stále upřednostňují klasifikaci jako formu hodnocení hodnotícím stupněm (známkou). Proto stále zůstáváme u **klasifikace známkou** jako způsobu finálního hodnocení. Aplikujeme však také formativní přístup k hodnocení žáků. U žáků se specifickými poruchami učení využíváme dle potřeby slovní hodnocení. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání přesně vymezují pravidla, jak vytvářet slovní hodnocení.

Podmínkou pro průběžné klasifikování výkonu je vždy důkladné procvičení a zvládnutí dané oblasti.

Obecné zásady hodnocení

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu (tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybje a jak postupovat).
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáka motivující (je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém).
- Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt (soustředíme se na individuální pokrok každého žáka – nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě.

Kritéria pro hodnocení

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte.
- Schopnost řešit problémové situace.
- Úroveň komunikačních dovedností.
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem.
- Změny v chování, postojích a dovednostech.
- Míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení.
- Ústní zkoušení a mluvený projev.
- Zpracování referátů a prací k danému tématu.
- Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly.
- Modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy.
- Výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce.
- Projektové a skupinové práce.
- Vědomostní a dovednostní testy Kalibro, Scio a Cermat, případně národní srovnávací zkoušky NIQES.
- Soustavné diagnostické pozorování žáka.

6.2. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

Zaměření autoevaluace	Cíle	Kriteria	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání ve škole	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy	Pozorování. Rozhovor.	Průběžně
Spolupráce s rodiči	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Naplněnost školy v rámci demografického vývoje	Rozhovor. Dotazník. Zápis do 1. ročníku.	4x ročně schůzky s rodiči, zápis do 1. ročníku, 2x ročně Školská rada, 1x ročně SPŠTGM
Výsledky vzdělávání žáků	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	Postupné zlepšování jednotlivých žáků	Analýza žákovských prací. Srovnávání výsledků žáků v rámci ČR (Kalibro, Cermat)	Průběžně. Kalibro, Cermat, Scio a NIQES 1x ročně
Personální oblast	Maximální aprobovanost učitelů, odborný růst ped. pracovníků	Kvalitní úroveň pedagogického a výchovného procesu	Pozorování, rozhovor	Průběžně
Školní klima	Spokojenost žáků ve škole	Spokojený žák	Pozorování, dotazník, rozhovor	Průběžně pozorování a rozhovor, 1x ročně dotazník. Schůzky se školním parlamentem.

Výsledek autoevaluace je součástí Výroční zprávy.